

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXXV Kovas - March 1, 1990 Nr.9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Rytmečio miglos

Negali sulaikyti saulės patekėjimo

Vytautas Meškauskas

Pirmadienį rytą, laukiant daugiau žinių iš Lietuvos apie ten šeštadienį įvykusius rinkimus, apėmė nusivylimas. Pasaulyje buvo tiek daug įvykių, kurie užtemdė ilgai besitęsiantį saulės patekėjimą Lietuvoje. Amerikiečiams daugiau rūpėjo čia pat pašonėje esančios Nikaragvos rinkimai. Likusį pasaulį domino prislopintos demonstracijos Maskvoje, o europiečiams, aišku, buvo svarbūs prezidento Bush ir Kanclerio Kohl savitgalio pasitarimai apie Vokietijos ateitį. Dėl viso to pirmadienio rytą apie rinkimus Lietuvoje jau buvo mažiau girdima ir rašoma.

Antra vertus tai kartu parodo, kad įvykiai Lietuvoje yra tampriai susiję su visu pasauliu. Rinkimai Nikaragvoje parodė, kad komunizmas niekur negali laimėti laisvų rinkimų. Vaikštytės Maskvos gatvėse parodė valdžios norą nepaleisti valstybės vairo iš savo rankų. Tai turėjo būti tautos demonstracija už demokratiją, tačiau valdžia taip įbaugino liaudį laikytis drausmingai, ir sutraukė tiek daug kariuomenės ir policijos, kad daugumai praėjo noras tokiose sąlygose demonstruoti – pasirengimai per daug priminė spalio revoliucijos minėjimus.

Pagaliau Bush sutarė su Kohl, kad Vokietija, ir prie jos prisijungus Rytų Vokietijai, pasiliks NATO sąjungoje.

Idomu, kad ir Lietuvoje Maskvai ištikimi kandidatai savo rinkikus bandė gąsdinti Vokietijos pavojumi. Girdi, jis reikalauja daugiau šlietis prie Maskvos.

Negali sakyti, kad Vokietijos klausimas nerūpėtų lietuviams. Nuo jo priklauso ir Rytprūsių likimas. Kai Lenkija pageidauja savo sienų pakartotino pripažinimo, jau dabar kancleris Kohl aiškina, kad tai gali padaryti tik būsimos jungtinės Vokietijos seimas.

Aiškinama politiniais su metimais. Kohl pritarimas dabartinėm sienom gali padėti būsiančiuose rinkimuose dešiniųjų respublikonų partijai. Jo dabartinė laikysena galėtų neleisti respublikonam laimėti tų 5% balsų, kurių ne surinkę jie negali turėti nei

vieno atstovo, t.y. privesti prie krikščionių demokratų partijos konkurentės iš dešinės pranykimo. Žinoma, tai neišsprendžia svarbesnio klausimo. Kas bus su sovietų igulomis Rytų Vokietijoje, jai prisijungus prie Vakarų Vokietijos?

Visa tai sumažino Lietuvos rinkimų reikšmę pasaulio akyse. Kaip jau žinote iš kitų šaltinių, galutiniai rezultatai bus žinomi tik po kovo 10 d. papildomų rinkimų tose apylinkėse, kur nei vienas kandidatas nelaimėjo kvalifikuotos daugumos. Tai bus padaryta 51-je apylinkėse.

Aukščiausioje Taryboje viso yra 141 delegatai. Iš 90 jau išrinktų narių, 72 turėjo Sąjūdžio palaiminimą. Jų tarpe yra 22 komunistai, kurių 13 turėjo Sąjūdžio pritarimą. Iš likusių 9 komunistų 7 yra aiškūs Maskvos tarnai. Čia susiduriama su paradoksu. Buvusioji Lietuvos Aukščiausioji Taryba, galima sakyti, paskirta iš aukščiau, beveik vienbalsiai balsavo už valdžios pasiūlymus, vedančius prie nepriklausomybės, nes tie paskirtieji manė, kad tokia Gorbačiovo valia.

Dabar jau daug kas mano, kad Gorbačiovas ne to norėjo. Nepriklausomybei bus opozicija, tačiau kartu naujai Tarybai niekas negalės primesti, kad ji ne laisvai visų gyventojų rinkta.

Demokratinėje visuomenėje opozicija yra būtina. Daugiau turėtų rūpėti faktas, kad palyginti daug, netoli 25%, iš viso nebalsavo tokiu kritišku Lietuvai momentu. Kas toliau?

(Nukelta į 3 psl.)

A. Žmuidzinavičius

Lietuvoje...

Vitalius Zaikauskas

* **SAJŪDŽIO** kvietimu Respublikoje rinkimus stebėti atvyko Kanados ir Austrijos parlamentarai. Jie lankėsi Kaune, susitiko su kardinolu Vincentu Sladkevičium. JAV kongresmenai, atvyko tik iki Berlyno. Laukė vizų, kurias gavo tik pačią rinkimų dieną (II. 24). O tą dieną lėktuvai į Vilnių neskraido...

Rinkimai į Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą. Oficialūs duomenys bus paskelbti už kelių dienų. Neoficialiai pranešta, kad balsavo apie 80% rinkėjų. Išrinkta 90 deputatų. Kiti – 51 – bus išrinkti antrajame ture. Išrinkta 72 – Sąjūdžio remti kandidatai, 23 – palaikomi savarankiškos Lietuvos komunistų partijos, 7 – SSKP palaikomi.

* **VASARIO 15 D.** Lietuvos žygeivių sąjunga, gediminių, Lietuvos Ramuvos jaunimo sąjunga paskelbė pareiškimą, kuriame reikalaujama, kad LKP (SSKP platformoje) Centro Komitetui jo praktinėje veikloje būtų suda-

rytos tam tikros materialinės ir finansinės sąlygos, kad naujai išrinktas Lietuvos parlamentas paskelbtų SSKP filialo Lietuvoje apmokamais užsienio valstybės agentais, o SSKP filialą Lietuvoje, kaip organizaciją, finansuojamą ir remiamą užsienio valstybės, paskelbtų už įstatymo ribų ir nutrauktų jos antivalstybinę veiklą.

* **VASARIO 15 D.** Lietuvos jaunimo organizacijos, ir Lietuvos Tautininkų Sąjunga, Lietuvos Humanizmo ir pažangos partijos atstovai paskelbė kreipimąsi, kuriame prašoma nedelsiant paskelbti 1920 m. liepos 20 dienos Lietuvos Respublikos ir Tarybų Rusijos sutarties tekstą bei prie sutarties pridėtą žemėlapi.

* **VASARIO 15 D.** Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto (LTOK) delegacija buvo priimta Tarptautinio olimpinio komiteto (TOK) būstinėje Lozanoje. Susitiko su TOK generaliniu direktoriumi F. KARRARDU ir kt. Tartasi dėl na-

rystės tarptautiniame komitete atkūrimo.

* **VASARIO 16 D.** Kaune, Karo Muziejaus sodelyje, atidengtas Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlodo Pūtvio –Putvinsko biustas.

* **VASARIO 17 D.** Įvyko Lietuvos Skautų sąjungos Vilniaus krašto pirmoji konferencija, kurioje pirmininkavo Žilvinas Skairys. Profesorius Aloyzas Sakalas sutiko būti Lietuvos Sautų Sąjungos šefu.

* **VASARIO 17 D.** Sunaikintas paminklas žuvusiems už Lietuvos Laisvę Rozalime, kuris buvo atidengtas vasario 16 dieną. Įvykį tiria milicija.

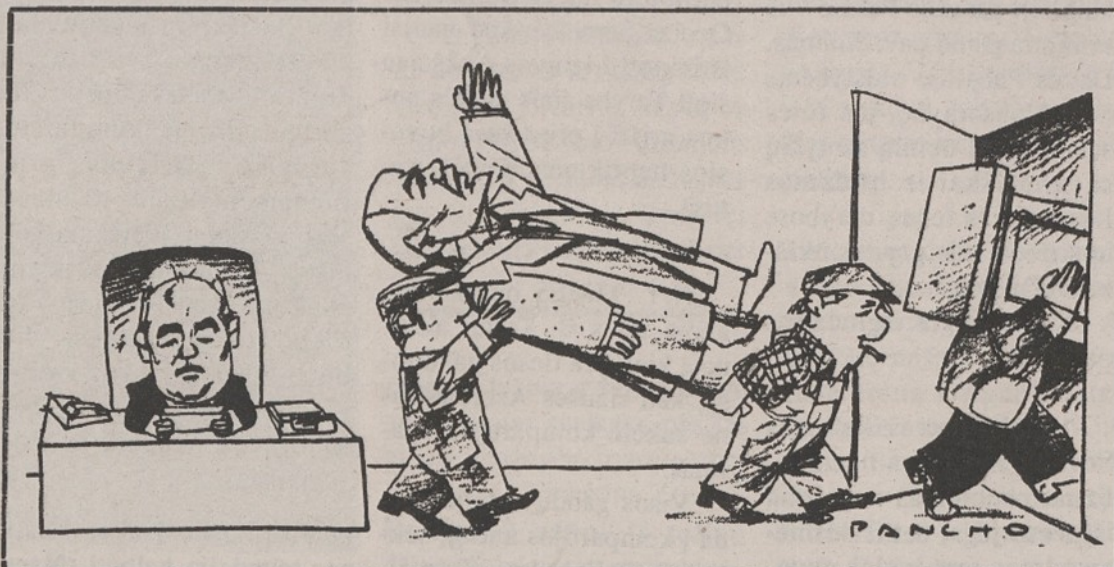
* **VASARIO 19 D.** Šiaulių sąjūdžio taryba nutarė rinkimuose į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą neremti Mindaugo. Stakvilevičiaus, už jo pasakytą frazę: "Tarybinė armija mus išvadavo" ir dėl kitų priežasčių.

* **VASARIO 20 D.** Pirmą kartą į Lietuvą koncertuoti atvyko pianistas, Prezidento anūkas, Antanas Smetona. Koncertai vyks visuose Lietuvos miestuose.

* **VASARIO 21 D.** Kaune įvyko steigiamoji Kauno miesto gausių šeimų Bendrijos konferencija. Respublikinė šios Bendrijos konferencija vyks kovo 3 dieną taip pat Kaune.

* **VASARIO 23 D.** Sovietinės armijos dieną visuose Lietuvos miestuose Lietuvos Tautinio jaunimo sąjunga "Jaunoji Lietuva" komitetas "Ženeva 49" ir "Lietuvos Laisvės Lyga" organizavo karinių bilietų

(Nukelta į 3 psl.)

Le Monde

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Rusija turi pirmoji išstoti iš SSSR. - Taip mano sovietų ekonomistas kapitalistų magazine. - Rinkimų lūkesčiai. - Provokacijos Azerbaidžane.

Įdomu įnašą ginč - ar atsisakyti tarybinės respublikos galėtų ūkiniai išsilaikyti, - patiekė sovietų ekonomistas Vladimir Kvint biznierių dvisavaitiniame magazine FORBES, vasario 19 d. numeryje. Kvint priklauso vadinamai sovietų ekonomistų 'Sibiro Mokyklai', kuri davė pagrindą Gorbačiovo perestroikai. Jis glaudžiai bendravo su Gorbačiovo ūkiniais patarėjais - min. pirm. pavaduotoju Leonid Abalkin ir jo dešiniąja ranka Aben Aganbegyan. Vienos universitetas jį išsirinko savo garbės profesoriumi. Jo straipsnis pavadintas "Rusija kaip Pelenė" (RUSSIA AS CINDERELLA). Magazino viršelyje išduodamas straipsnio turinys: 'RUSSIA SHOULD QUIT THE SOVIET UNION'.

Kvint pradeda klausimu, kaip sovietai turėtų atsakyti į Baltijos respublikų norą išsiskirti. Jis yra pažiūros, kad ūkiškai tai būtų nesąmonė. Estiją, kuria, atrodo, jis geriau pažįsta, nieko negali pasiūlyti Vakarams. Jos pieno savikaina esanti 2.9 kartų didesnė už Austrijos, o mėsos 2.8 kartus. Estija dabar užsieniams parduodanti tik 2.2% savo gamybos, kai tuo tarpu visa Sovietija 6%. Kitos tarybinės respublikos moka už Estijos produktus 10-20% daugiau už jų pasaulinę kainą, o Estija už geriausią Sibiro naftą ir kitus produktus moka 15%-50% mažiau. Žodžiu, tik sėdėk kaip pelė po šluota ir džiaukis.

Įdomu, kad tam Sibiro ekonomistui neatėjo į galvą, kodėl pvz. pieno, kurio gamybos pagrindinė mašina yra karvė, Estijoje savikaina didesnė už Austrijos? Atsakymas į tą klausimą yra labai paprastas. Sovietinėje sistemoje viskas kaštuoja

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

grąžinimą. Kaune grąžinta apie 200, Vilniuje - 170, Alytuje - 141, Vilkaviškyje - 120, Pasvalyje 74, po 100 Šiauliuose ir Klaipėdoje.

* VASARIO 23 D. Eidas 62-uosius metus mirė buvęs politinis kalinys, politinių kalinių gelbėjimo komiteto įkūrėjas, Lietuvos Demokratų partijos Tarybos prezidiumo narys POVILAS PEČELIŪNAS.

Parengė Vitalius
Zaikauskas

brangiau pagaminti negu laisvojo ūkio, o kainos ten nustatomos ne pagal savikainą, bet Maskvos biurokratų. Žodžiu, ne ateities ūkiniai apskaičiavimai, bet liūdna dabartis ir nesitaisanti sistema verčia tautas bėgti iš ligšiolinės turgijos.

Magazino garbei reikia pastebėti, kad Kvinto straipsnį jis palydi dviem kitais pasisakymais, kurių autorių jau užsienietiška skambančios pavardės - Spyros Manulatos ir Roula Khalai - gali padaryti įspūdžio. Jie ne tik tiksliai, bet ir mums palankiai nušviečia politinę ir ūkinę Pabaltijo istoriją bei situaciją.

Grįžtant prie Vladimir Kvint reikia pastebėti, kad nepaisant klaidų - jo politinis pasiūlymas yra iš principo teisingas. Rusija turi pati išstoti iš savo imperijos ir dėl tolimesnio sugyvenimo susitarti su savo kaimynais. Britai, atsisakę savo imperijos, dėl to tik praturtėjo. Šiuo metu tik pati Rusija, Ukraina ir Gudija galėtų pačios ūkiniai išsilaikyti. Visos kitos respublikos priklauso nuo importo ir eksporto į kitas respublikas. Kai kurias jų Rusija turėjo šelpti, neatsižvelgdama į savo pačios ūkinius interesus, kaip toji pasakos Pelenė - iš to ir straipsnio pavadinimas. Davus Pabaltijo valstybėms nepriklausomybę, jos turės susitarti dėl ūkinių santykių savanoriškai ir būdamos laisvos, kas leistų derybose apsiriboti tik grynai ūkiškais klausimais.

Kvint baigia ragindamas paskubėti:

"Greitis yra reikalingas Sovietų Sąjungos nacionalizmo problemas negalima išspręsti jėga, bet ir susinešvavimas yra lygiai pavojingas. Jei Maskva lauks

ilgiau, rezultatai bus išskirtinai neigatyvūs ..."

Ta proga žodelis apie to magazino savininką Malcolm S. Forbes, jr., jau virš 70 metų amžiaus. Dėl savo ekscentriškumo jis yra plačiau žinomas negu jo geras žumalas. Naktį jis važinėja motociklu po miestą, skraidodamas balionais, per gimtadienį savo svečius keliais lėktuvais nugabeno į Maroką paūžti. Dabar jis pradėjo leisti naują magaziną platesnei visuomenei, vardu ... EGG.

Tai turėtų mus gerai nuiteikti. Jau prieš 75 metus mes turėjome laikraštį, vardu ... MARGUTIS. Gaila, anglai savo kalboje neturi tam atitiktens.

P.S. M. Forbes staiga mirė vasario 24 d.

Sovietų TV komentatorius V. Possner vasario 19 d. pasikalbėjime su CNN Larry King, vienos klausytojos paklaustas pasakė, kad jis tikisi, jog bent viena Pabaltės respublika greitai atgaus nepriklausomybę.

Tą pačią dieną Reuterio agentūra pranešė iš Vilniaus jog ATGIMIMO redaktorius, Lietuvos kompartijos politbiuro narys Romualdas Ozolas pareiškė, kad naujai išrinktoji Lietuvos Aukščiausiasioji Taryba šiais metais nutars grįžti į prieš karą buvusios nepriklausomybės statusą.

N.Y. TIMES biuro Maskvoje šefas B. Keller aiškino kiek yra tiesos ganduose, kad riaušės Azerbaidžane sukėlė kompartijos aparatas.

Visos gandų versijos veda į kompartijos antrąjį sekretorių Poliniaško. Kaip žinome iš savo patyrimo, an-

Iš kitos pusės

M. Gorbačiovo viešnagė, atrodo, gerokai pakenkė Lietuvos, kad ir nuo Maskvos atsiskyrusiai, komunistų partijai. Anksčiau atrodė, kad Lietuvos komunistų partija gali turėti įtakos Maskvoje, nes ATGIMIMO redaktoriaus Ozolo žodžiais, vartoja tuos pačius jeroглиus. Už tat buvo svarbu, užs. reik. min. Urbšio raginimu, ją paremti.

Dabar matosi, kad lietuvių komunistų žodis Gorbačioviui nedaug rūpi. Jis net linkęs suorganizuoti kitą, sau plankią LKP.

Visa tai prieš rinkimus turėjo iškelti mintį, kad gal neverta balsuoti už aiškius komunistus. Kaip neseniai RESPUBLIKOJE rašė R. Gajauskaitė, laimėjęs LKP blokas "vėl deklaruos žemę, fabrikus kaip visą liaudinę nuosavybę, o mes gyvensim žemiau skurdo ribos".

LIETUVOS RYTE atsako G. Kirkylas. Jis cituoja ne tik LKP programą, kuri žada "ne komandinę-administracinę ekonomikos valdymą, o per ekonomiką, pavaldžią rinkos dėsniams", bet ir teigia, kad tos požiūros esančios ir komunistų ekonomikos specialistų - kaip E. Vilko, K. Prunskienės bei daugelio kitų kovotojų už Lietuvos ūkinį savarankiškumą - vidinės nuostatos.

Šioje skiltyje jau anksčiau konstatavome, kad po visų sveikinimų atėjo ir kritiškesnio įvertinimo laikas. Apie tai rašo Kirkyla:

Kritiką savo, kaip komunisto, atžvilgiu vertinu dvejopai. Objektivi - padeda. Ji padėjo LKP atsinaujinti, apsispręsti eiti kartu su tauta. Neobjektyvi - terodo oponentų silpnumą. Geriausiu atveju - nekompetenciją.

Apie ta proga iškeliama praetis nuodėmės jis primena:

Katalikybė (teatleis man katalikai) savo istorijoje turėjo inkviziciją, kitaminčių persekiojimą, tai gal šiandien tuo požiūriu ir vertinkime ją?

Kaip matome, Lietuvos komunistų nenorėjimas atsikratyti savo vardo, nes tikėjosi juo pasinaudoti, iš tikro jiems daugiau pakenkė. Bent kol kas.

Žinoma, mums čia lengva filosofuoti. Ten reikia politikuoti, išnaudoti pasitaikiusias aplinkybes. Ne 'credo', bet veiksmas parodo tikrą veidą realiam pasaulyje. (vrm)

trasis sekretorius faktinai yra Maskvos patikėtinis ir paprastai rusas. Į Baku jis atvyko iš Afganistano, kur buvo aukščiausias partijos pareigūnas, dažnai 'tikruoju Afganistano prezidentu' pravaržiuojamas.

1988 m. rudenį Azerbaidžane organizuojantis Liaudies Frontui, Poliniaško buvo paskirtas partijos ryšininku. 1989 m. kovo mėn. jis pasiūkė du Liaudies Fronto veikėjus - Ali-Zadeh, orientolinių studijų specialistą ir Gasimovą, fiziką. Poliniaško iškritikavo Frontą, kuris tik siekė didesnės nepriklausomybės nuo Maskvos ir valdininkų korupcijos pašalinimo programos. Poliniaško jiems teigė, kad toks tikslas gali turėti pasisekimą miestuose, tačiau provincijoje reikia raginti grįžti prie Islamo fundamentalizmo skelbimo. Gasimovas jam paaiškino, kad fundamentalizmas negali turėti didelio pasisekimo po 70 metų bedievių komunistų valdymo. Grįžimas prie fundamentalizmo tik duosiąs Maskvai pretekstą įsikišti. Dabar Gasimovas yra įsitikinęs, kad Poliniaško to preteksto ir ieškojęs. Jis buvo labai palankus karingsiems Fronto vadams, bet ignoravęs nuosaikiau nusiteikusius.

Poliniaško įsakęs leisti per televiziją kalbėti tūlam Panakov'ui, išėjusiam iš

Fronto, kuris kurstęs prieš Armėnijos pabėgėlius, atvykusius į Baku po žemės drebėjimo. Kad riaušės prieš juos buvo suorganizuotos 'iš viršaus', parodo ir tai, jog jos prsidėjo vienu laiku keliose vietose. Kaip tik tai davė pretekstą Maskvai įsikišti. Per riaušės ir susidūrimus su kariuomene žuvo 142 žmonės. Dėl to atsistatydino pirmasis Azerbaidžano kompartijos sekretorius Abdul-Rachman Vezirov. Poliniaško pasiliko ir toliau Nr. 2.

MANAGEMENT

EXTRUSION COMPOUNDING

Manufacturer of sound damping products seeks an aggressive, problem-solving Assistant Manager who will run the day-to-day operations in extrusion and compounding. The incumbent reports to the department manager. 5 yrs experience in sheet extrusion processes including highly filled EVA co-polymer systems is required. Experience with continuous compounding processes is a plus. The successful candidate will be familiar with and have a working knowledge of SPC and have excellent supervisory skills. Good interpersonal relationships and communications skills, both written and verbal are necessary.

We offer a competitive salary, a comprehensive benefits package and a challenging, demanding working environment.

If you are a "hands-on", innovative and energetic manager who measures up to these requirements, send in confidence your resume and salary requirements to:

Manager, Human Resources
Moore Plastics
12801 Coit Rd.
Cleveland, Ohio 44108
EOE/M/F/V/H

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 1614

6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.

Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Laisvė visada turi kainą...

Dar vis sunku patikėti, nespėjome apsiprasti su faktu, kad Lietuvos klausimas iš tikro yra realioje tarptautinėje plotmėje, kad įvykiai tenai yra užtenkamai svarbūs didžiuosiuose dienraščiuose nurodydamas pirmame puslapyje, kur jų ieškoti. Tiesa, kartu yra vaizdu, kaip čia, lyg 'aptiekoriaus' svarstyklėse, keičiasi balansas svarbos skalėje.

Iš kitos pusės, pasikeitimai taip greitai seka vienas kitą, kad daugelis svarbių progų ir galimybių jau yra priimama už tikrą, vietoje jas 'griebus ir palaikius', kad nedingtų ir vėl nepasiekiamai. Negalima neigti, ar paneigti organizaciniai atliktų ir atliekamų darbų bei laimėjimų. Tačiau kraštui lyg feniksui kylat iš pelenų, turėtų būti ir čia, pas mus, atitinkamai visus apjungianti, elektrizuojanti reakcija. Turėtume matyti sistematinę ir lankstaus planavimo eigą panaudojimui visų savų ir prieinamų šaltinių. Turėtume sudaryti visas sąlygas užtikrinimui minties plėtojimo, komunikacijos šaltiniams.

Jėga, brutalumu ir žiauriausiomis sankcijomis okupantas per pusšimtį metų nepajėgė užgniaužti, sunaikinti minties laisvės. Ne jėga, ne fizine galybe, dydžiu lili-putinė Lietuva išstojo prieš galijotinį okupantą, augdama pripažinimu ir reikalavimu tiesos ir jai priklausančios teisės.

Tačiau gi rūpesčio šešėlių metų nebepilna reakcija kritišku metu, kai veik ketvirtis tautos liko pasyvus pasakutiniuose balsavimuose ... Kai viskas taip trapu ir glėžna tebėra, kai kiekvieno dalyvavimas ir balsas tebėra svarbus ir būtinas.

Negreit dar turėsime pilną sąmatą aukų ir įnašų laimėjimui šio meto pasaulinio pripažinimo. Ne tas ir svarbu dabar. Kol "geležis karšta" iš visų pusių turim išlaikyti ją tokią, vis žaižaruojančiai liepsnojančią, kad judesio inercija nepasuktų sau ki-

ta likme. Tikrieji 'kalviai' Tėvynėje yra.

Todėl yra nemažiau svarbu šiandien už visus fondus, kad paraleliai mūsų visos intelektualinės ir profesinės jėgos sudarytų pasirinktiną aruodą perdavimui žinių, informacijų, naujienų, teisingų buitės faktų ir opinių. Kad atsistatančioji Tėvynėje ir čia turėtų reikalingus ir prieinamus šaltinius ar ke-
lius į juos.

Protaujantis, kūrybingas ir aktyvus, sąmoningas savo krašto pilietis šiandien turėtų būti mūsų visų užduotis – čia ir kylančioje Lietuvoje. Į tą tikslą turėtų būti einama visuose lygiuose ir progresuojančioje skalėje, kad pažanga galėtų būti jaučiama su kiekvienu nauju projektu, su kiekvienu užsi-mojimu.

Tam neatidėliotinai reikalinga visų pajėgų apjungi-

Lietuvos nepriklausomybės, Vasario 16 d. proga New Yorke priėmimui ruošti komitetas. Iš kairės: R. Kežys, E. Dudėnienė, A. Vakselis, M. Kliveckienė, J. Giedraitis, J. Simutienė, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, V. Remežienė, V. Alksninis, A. Misiūnienė, P. Jurkus ir A. Kepalaitė.

Priėmimas vyko New Yorko miesto centre, Inter-Continental viešbučio salėje. Dalyvavo vysk. P. Baltakis, Lietuvių pranciškonų vadovybė, estų konsulas bei egzilų atstovai ir lietuviai studentai, demonstravę prie Jungtinių tautų, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis jautriu žodžiu priminė Vasario 16-sios dienos reikšmę lietuvių tautai ir dabartinę padėtį.

L. Tamošaičio nuotr.

Rytmečio miglos...

(Atkelta iš 1 psl.)

Į Vilnių suvažiuavusiems užsieniečiams ir mums, jau labai seniai palikusiems tėvynę, susigaudyti tautiečių pažiuose labai padeda naujas GIMTOJO KRAŠTO dvisavaitinis leidinys THE LITHUANIAN REVIEW. Jo vyriausioji redaktorė, kanadietė Carla Gruodis, nuvažiavusi pasižiūrėti tėvų žemės, susidomėjo jos politiniu gyvenimu ir

panašių talkininkų padedama labai pasitarnauja informacijų apie jį skleidimu užsieniui, nes ne tik 'angliškai' rašo, bet ir galvoja. Esu tikras, kad pirmuoju THE LITHUANIAN REVIEW, pasirodžiusiu vasario 15 d. data, jau pasinaudojo daug užsienio korespondentų (N.Y. TIMES vasario 24 d. straipsnis apie KGB veiklą Lietuvoje, atrodo, buvo LR panašaus str. in spiruotas).

LR padeda užsieniečiams spėlioti apie Lietuvos ateitį, apklausinėjusi rinkimų išvarkėse ryškesnius politikus. Į tiesų klausimą – "KADA Lietuvos Aukščiausioji taryba paskelbs LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ?" – Kompartijos bosas Algirdas Brazauskas aiškina, kad nepriklausomybę galima būtų paskelbti jau rytoj, bet kas po to? Į tą klausimą niekas neturi atsakymo. Tikimasi, kad viskas išsispręs savaime padedant Vakarams, bet ne vienas kraštas dar nieko nepažadėjo.

Nepriklausomybės atgavimas esąs ilgas procesas. Nepriklausomybei turi būti politinės, ekonominės ir moralinės sąlygos, bet jos nepasiekiamos staigiai. Jungtinėms Valstybėms reikėjo ilgesnio laikotarpio, kad nepriklausomybės paskelbimas virstų gyvenimo faktu. "Todėl," – teigė Brazauskas, – "Aš esu pasirėngęs ilgam keliui į mūsų tikslą. Ir jis bus einamas parlamentariu būdu."

Kompartijos Nr. 2 - Vladimir Beriozov mano, kad jau dabar įvairiomis formomis buvo pareikšta nepriklausomybės egzistencija. "Mes kompartijos sekretoriai," – sakė Vladimiras, – "esame įsitikinę, kad mums reikia ekonominės nepriklausomybės, tik ją įgavę galime kalbėti apie politinę nepriklausomybę. Dabar į mūsų deklaracijas niekas nekreipia dėme-

sio." Neseniai lankydamasis Maskvoje jis gavęs išpūdį, kad nei ministeris pirmininkas Ryškov, nei Plano Komisijos pirmininkas Masliukov nėra pakankamai 'pažvalgūs' ir gali daryti klūčių.

Sąjūdžio pirmininkas Landsbergis su tuo sutinka. Apie nepriklausomybės paskelbimo būdą yra dvi versijos. Naujai išrinktoji Aukščiausioji Taryba galėtų sudaryti delegaciją derėtis su Maskva. Kitas būdas būtų paskelbti, kad atstatome Lietuvos nepriklausomybę. Jis gali privesti prie staigios konfrontacijos.

Kazimieras Uoka, buldozerio operatorius su universiteto diplomu istorijos srityje, turįs ryšių su rusų darbininkų organizacijomis, mano, kad nepriklausomybei paskelbti yra dvi tinkamos datos. Birželio 14 diena, kurią prasi-dėjo Lietuvos okupacija, arba liepos 12 d., kada buvo pasirašyta taikos sutartis su Lenino Rusija. Šią vasarą situacija Rusijoje bus tokia, kad ja galima bus tam reikalui pasinaudoti ...

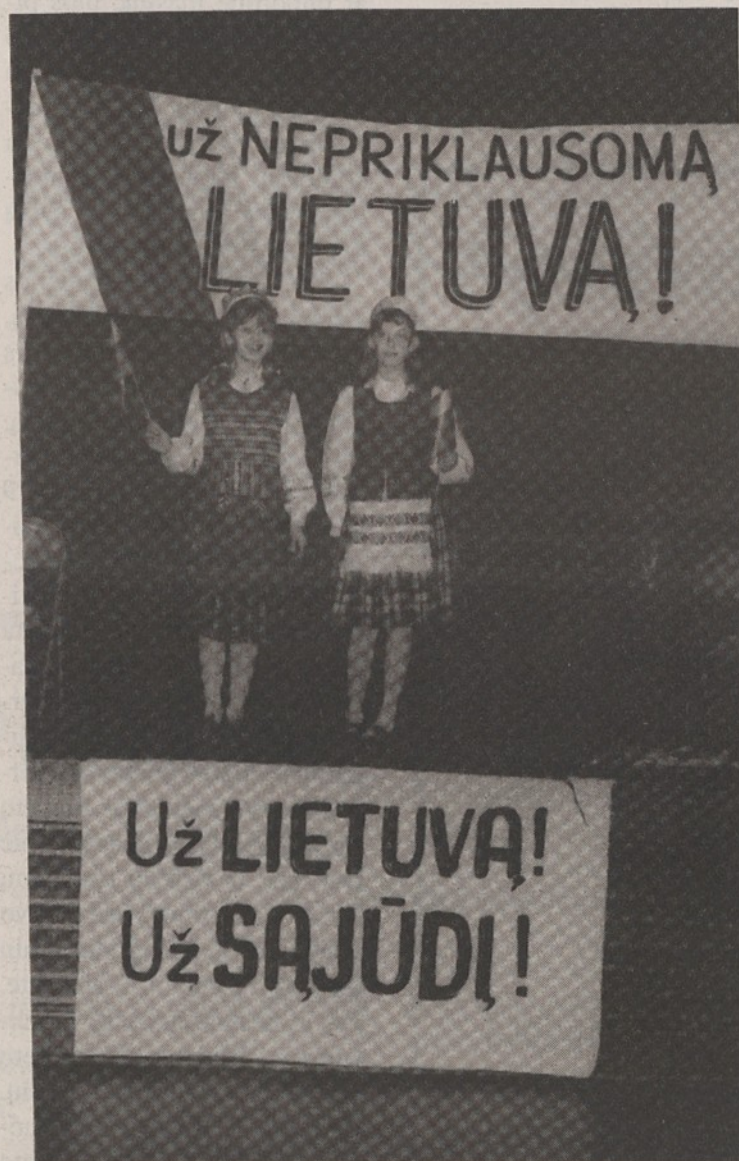
Zigmas Vaišvila, fizikas ir Žaliųjų partijos vadas, tikisi, kad po rinkimų bus sudaryta ryžtinga vyriausybė, o viskas kitas priklausys nuo susidariusios situacijos.

Kazimieras Antanavičius socialdemokratų partijos vadas, mano, kad pirmiau reiktų praveisti referendumą. Geriausiai tada, kada gyvenimo sąlygos bus tokios sunkios, kad į nepriklausomybę jau reikės šokti.

Bronius Genzelis, filosofijos profesorius, samprotavo, kad dabar ne laikas atsakyti į klausimą "kada?". Vis kas priklauso nuo situacijos ir to tikrai išpėti negalima.

Adv. Motieka mano, kad dabar išrinkta Aukščiausioji Taryba yra sovietinės santvarkos organas. Kaip toks jis turi tik paruošti dirvą nepriklausomybės paskelbimui.

Kol kas, Maskva nenorinti apie nieką tartis.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos Clevelande mokiniai buvo su-ruošę Vasario 16 minėjimą tema "Vingio parko demonstracija". Nuotraukoje Degėsytė ir Bublytė. V. Bacevičiaus nuotr.

■ Laiškai Dirvai

LAIŠKAS DIRVAI

Jūsų laikraščio sausio 25 d. numerį perskaitėme gerbiamo Paulio Vaitiekūno straipsnį "Ar reikia Lietuvos žurnalistų sąjungai kompiuterio?" ir prašytume išspausdinti šį atsakymą.

Kad gerbiamo autoriaus nekamuotų hamletiškoji nežinia, tai trumpai paaiškinsime – mums kompiuterio reikia ir jį įsigysime. Mes jokių būdų neįpareigojome (būtų keista!) užatlantės kolegas pirkti šį kompiuterį. Tik prašėme konsultacijos – kiek kainuotų, kurios firmos būtų pigesnis... Jeigu Forumo dalyviams kilo tokia tauri idėja – padovanoti kompiuterį – labai ačiū, bet nuo dovanos ryžtingai atsisakome. Pasklidus šnekoms, apie tai jau ne viename laiške rašėme gerbiama R.K. Vidžiūnienei.

Kiek suprantame P. Vaitiekūnui ne kompiuteriai rūpi. Nepirmarūšės ironijos pagalba jis bando mesti šešėlį ant atgimimo keliu pasukusios Lietuvos žurnalistų sąjungos, stengiasi diskredituoti Forumo idėją. Norime paaiškinti, kad Sąjunga visiems žurnalistams ir nesirengia atstovauti, į ją stojama laisvanorišku pagrindu. Narių turime 1,500. Šiandieninę valdybą sudaro aktyviausiai Lietuvos atgimime dalyvaujantys žurnalistai. O jeigu kai kurie žurnalistai nutars sukurti kitus susibūrimus – tai jų natūrali teisė.

Taip, G. Iešmantas savo laiku buvo pašalintas iš Sąjungos. Bet dabartinė valdyba rašė pareiškimą LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui, kad jį reabilituotų,

grąžino į Sąjungą, parėmė rinkimuose į Lietuvos parlamentą.

Mes dar suprastume, jeigu nuoskaudas už praėjusius metus išsakytų iškilūs vyresniosios kartos žurnalistai. Bet jie suvokia, kad praėity vienu turėjome laisvę, o neturėjome Tėvynės. Kiti gyvenome Lietuvoje – neturėjome laisvės. Apie nuoskaudas mes išsikalbėsime Vilniuje. Ir mes džiaugiamės, kad nemažas būrys tautiečių ruošiasi atvykti.

Pasitiksime juos kuo nuosirdžiausiai.

D. Šniukas

V. Kavaliauskas

Lietuvos Žurnalistų Sąjunga
232600 Vilnius, Vilniaus 35

KUR SUKA

"RESPUBLIKA"?

Laikraščio "Respublika" 1990 m. sausio 31 d. numerio 20-21 puslapiai gal ištraukti iš "Play-boy" žurnalo, ar dar blogiau; tai jau atsiduoda pornografijai. Ar dėl to tokia brangi "Respublikos" prenumerata?

Aurelijaus Motiekaičio straipsnis "Bulvarinės spaudos misija" – lėkštas ir kažin ar reikalingas Lietuvos Nepriklausomybės laikraščiu. Gerai, kad jau ir Lietuvoje buvo kai kieno boikotuojamas (ypač paveikslai).

Kaip galėtų Lietuva atgimti su vis smunkančia morale?

A.R.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Esu dėkingas Broniui Railai už tokį gražų mano knygelės "Lietuva XIX

Patirtis rodo, kuriant bent kokią draugiją reikia atsiminti, kad šis teisinis ir finansinis reguliavimo aktas turi įvykti tik tada, kai jau yra pakankamai žmonių draugijos tikslams siekti.

Taip ir pribrendo reikalas Frankfurte įkurti Vilniaus universiteto rėmėjų draugiją. Į Frankfurto Goethe universiteto svečių namų salę, susirinko vasario 3 dieną daugiau negu pusšimtis Vilniaus universiteto rėmėjų draugijos steigėjų. Pristatant atvykusius į šį susirinkimą, pasirodo, kad idėja remti Vilniaus universitetą yra gana patraukli. Organizatoriai buvo maloniai nustebinti.

Susirinkusių tarpe buvo Frankfurto universiteto prezidentas prof. dr. Ring su žmo-

amžiūje" įvertinimą, kuris buvo paskelbtas šių metų vasario 15 d. Dirvoje.

Tik nenorėčiau sutikti su jo straipsnio pavadinimu. Jeigu būčiau galvojęs, kad V. Kapsukas buvo "tautinis išgama", tikrai nebūčiau to savo straipsnio apie V. Kapsuką rašęs.

Tuo metu, apie kurį aš rašiau, V. Kapsukas buvo toks pat šaunus Lietuvos laisvės kovotojas, kaip ir kiti, gal dar šaunesnis. O ir vėliau kažin ar nusipelnė "tautos išgamos" vardo? Dar nevisiškai aišku, ar jis irgi nebuvo to paties Stalino teroro auka.

Jis tikrai nekaltas dėl to, ką iš jo vėliau norėjo padaryti Maskvos imperikalizmo talkininkai.

V. Trumpa
Santa Monica, Ca

ISISTEIGĖ VILNIAUS UNIVERSITETO RĖMĖJŲ DRAUGIJA

na, prorektorius prof. dr. Schlosser, dar kokią dešimt Frankfurto universiteto profesorų, kitų mokslo žmonių bei keletas šio universiteto vokiečių studentų, kurie yra pabuvoje Lietuvoje. Ne vien iš Frankfurto, bet iš daugelio Vokietijos miestų, Šveicarijos, Luxemburgo susirinko mokslo, biznio, profesionalo žmonės, jau ir dabar rementys draugijos idėją. Jų tarpe ir ke liolika lietuvių.

Man buvo malonu šiame forumo susipažinti su pirmaisiais Lietuvos studentais, tai germanistiką studijuojančią Dalia Kriaučiūnaite ir ekonomiką Tauru Pajauju, kuriuos čia atvežė jų stipendijų mecinatas iš Mannheimo. Tai pirmos "kregždės", tikiuosi, kad jų atsiras ir daugiau, ypač mecenatų.

Rėmėjų draugijos vienas iš tikslų yra skatinti mokslininkų ir studentų pasikeitimą.

Šiame sąryšyje man patiko Vilniaus universiteto prorektorius, šios draugijos iniciatoriaus prof. dr. Jono Grigonio pasisakymas. "Jeigu mes koki nors, kad ir reikalingą, daiktą pirsime, tai jis švies kelis metus, o jeigu kas pastudijuos Vokietijoje, tai švies bent keturiasdešimt metų". Praktiškai, kaip tvirtina prof. Grigonis, Vilniaus universitetas jokių sunkumų nedaro norintiems studijuoti užsienyje, tik jiems patiems reikia pasirūpinti stipendija, nes universitetas tam lėšų kol kas dar neturi. Tęsiant jo mintį dėl lėšų, siūlyčiau išeiviams, vieton perkant Vilniuje kokią nors sovietinę ar importinę mašiną, tuos pinigų investuoti į giminaičio mokslą. Jau ką jie permoka už automobilius Vilniuje, užtektų kukliai gyvenančiam studentui stipendijos semestru, o čia nusipirkę tą pačią naują mašiną grįžti į namus.

Prieš patvirtinant draugijos statusą ir išsirenkant valdybą, vicerektorius prof. Grigonis papasakojo trumpai ir dalykiškai apie Vilniaus universitetą. Su Frankfurto Goethes universitetu prasidėjo ryšiai jau 1979 metais, kai Vilniaus universitetas šventė savo 400 metų sukaktį. Bet profesūros pasikeitimo sutartis buvo pasirašyta 1982 metais, nes Maskva labai trukdė, nes ji tokios sutarties neturi. Nepadėjo ir argumentas, kad Vilniaus universitetas pats seniausias Sovietų Sąjungoje. Ryšiai kas met plėtėsi, kad ir visokių trukdymų buvo. Paskutiniai metai buvo ypač vaisingi, daug mokslininkų galėjo pabuvoti Frankfurte. Per tą dešimtmetį tarp Frankfurto ir Vilniaus universitetų išsivystė savaime daug ryšių. Priėjo reikalas įkurti šia visuomeninę Vilniaus universiteto rėmėjų draugiją. Pasirodo, darbų ir uždavinių didės, no-

rinčių prie tų ryšių plėtojimo prisidėti vis augs, kad ir nario mokesčiu ar kokia nors finansine bei materialine pagalba.

Man kaip Frankfurte gyvenančiam teko jau beveik nuo tų ryšių pradžios bendrauti su atvykusiais mokslininkais. Buvo akivaizdu matyti Lietuvos politiką žiurint iš išeivius. Buvo tokių, kurie bijodavo net pasikalbėti, tiek jau buvo priprasinti. Dabar jau ir kitokių "veikėjų" pasitaiko. Kažin kaip konjunktūriškai viskas atrodo iš šalies žiūrint. Taip ir su mūsų Vokietijos išeivija. Mus frankfurtiečius, kurie bendravome su Lietuvos žmonėmis, raudonaisiais vadino ir net baisiau, o dabar jie tampa Vilniaus universiteto rėmėjais...

Draugijos statutas per gerą pusvalandį buvo be daugelio korektūrų priimtas. Jame yra numatytas mokslinis bendradarbiavimas, ruošimas konferencijas, studentų ir mokslininkų pasikeitimas ir visakeriopa pagalba Vilniaus universitetui ir jo institutams bei skatinimas, kad ko daugiau būtų mokama vokiečių kalba Vilniuje ir lietuvių kalba Vokietijoje.

Draugijos pirmininku išrinktas prof. dr. Christian Winter, pavaduotojais prof. dr. Jonas Grigonis ir dr. Leonas Gudelis, raštininke Martina Buntschuh bei kasininku prof. dr. Klaus-Peter Winter. Draugija artimiausiu laiku prisiregistruos Frankfurto teisme bei finansų valdyboje pasirūpins mokesčių atleidimo lengvatas.

Romas Šileris

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES & LPN's
To work & live in a small congenial community.
Colin Anderson Center has immediate openings for registered nurses & LPN's for all shifts.
Apply, call or write to:

Ghislaine Douglas
Colin Anderson Center, P.O. Box 106
St. Marys, W. Virginia 26170
304-684-2441 EOE

(3-22)

GRINDERS

GARDNER
DOUBLE
DISK
GRINDER
OPERATOR

Apply in person
UNIVERSAL GRINDING
1234 W. 78th
Cleveland, OH 44102

(7-9)

MECHANIC/Elevator. Expanding, established company located in sunny Orlando, FL. seeks professional mechanics experienced in troubleshooting various controls.

Also seeks maintenance supervisor knowledgeable in all areas of elevator service with supervisory experience. Excellent wages/benefits based on experience. Forward resume with cover letter to:

Director of Personnel
General Elevator
Sales and Service Inc.
10801 Satelight Blvd.
Orlando, FL 32821

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Penkiasdešimt metų nuo Dr. Dovo Zauniaus mirties

Vincas Trumpa

Šių metų vasario 22 d. suėjo lygiai 50 metų nuo dr. Dovo Zauniaus mirties. Beveik visas jo gyvenimas susijęs su naujosios tautinės Lietuvos valstybės užsienio

vo būti prof. A. Voldemaro įpėdiniu, kuris bandė vesti "didžiąją" užsienio politiką, apie kurį buvo kalbama, kad jis mokėjęs visas pasaulio kalbas, išskyrus latvių.

Lietuvos respublikos diplomatas dr. Dovas Zaunius, nuo kurios mirties šiais metais sukako 50 metų.

reikalų politika. Daugiau kaip ketverius metus (1929-1934) jis vadovavo tai politikai pirmojoje Juozo Tūbelio vyriausybėje. Nors tuo metu jis buvo palyginti jaunas žmogus (gimęs 1892 m. birželio 19 d.), – toms sunkioms pareigoms buvo gerai pasiruošęs. 1917 m. Karaliaučiaus universitetas jam suteikė teisių daktaro laipsnį. Nuo 1919 m. jis pradėjo dirbti Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, 1920-1923 m. atstovaudamas Lietuvą Latvijoje ir Estijoje, 1923-1925 m. Čekoslovakijoje ir Rumunijoje, 1925-1927 m. Šveicarijoje ir Tautų Sąjungoje.

Prieš tapdamas užsienio reikalų ministru, dr. D. Zaunius buvo užsienio reikalų ministerijos generalinis sekretorius, kai tai ministerijai vadovavo pats ministras pirmininkas prof. Augustinas Voldemaras. Nelengva bu-

MAŽOSIOS LIETUVOS SŪNUS

Mažoji Lietuva yra davu-

si daug žymių žmonių vadinamai Didžiąjai Lietuvai. Simonas Stanevičius žavėjosi Mažosios Lietuvos kalbos kultūra ir laikė ją pavyzdžiu Didžiąjai Lietuvai, kurios kalba tada buvo gana smarkiai užteršta lenkiškomis šiukslėmis. Nenuostabu užtat, kad ir tautinio atgimimo metu, ir statant tautinę Lietuvos nepriklausomybę, Maž. Lietuva suvaidino labai didelį ir svarbų vaidmenį.

Išskirtinas vaidmuo priklausė ir Zaunių šeimai iš Rokaičių kaimo, maždaug už 15 kilometrų į vakarus nuo garsiosios Tilžės. Mūsų užs. reikalų ministro tėvas, taip pat Dovas Zaunius (1845-1921) buvo ne tik stiprus ir pažangus ūkininkas, bet ir susipratęs lietuvininkas, Birutės draugijos pirmininkas. Pas jį svečiavosi ir Jurgis Zauerveinas (1830

-1904), M. Lietuvos himno autorius. Žurnalisto Valentino Gustainio liudijimu, dr. D. Zaunius dažnai didžiūdavosi, kad jo motina net vokiškai visiškai nemokėjusi.

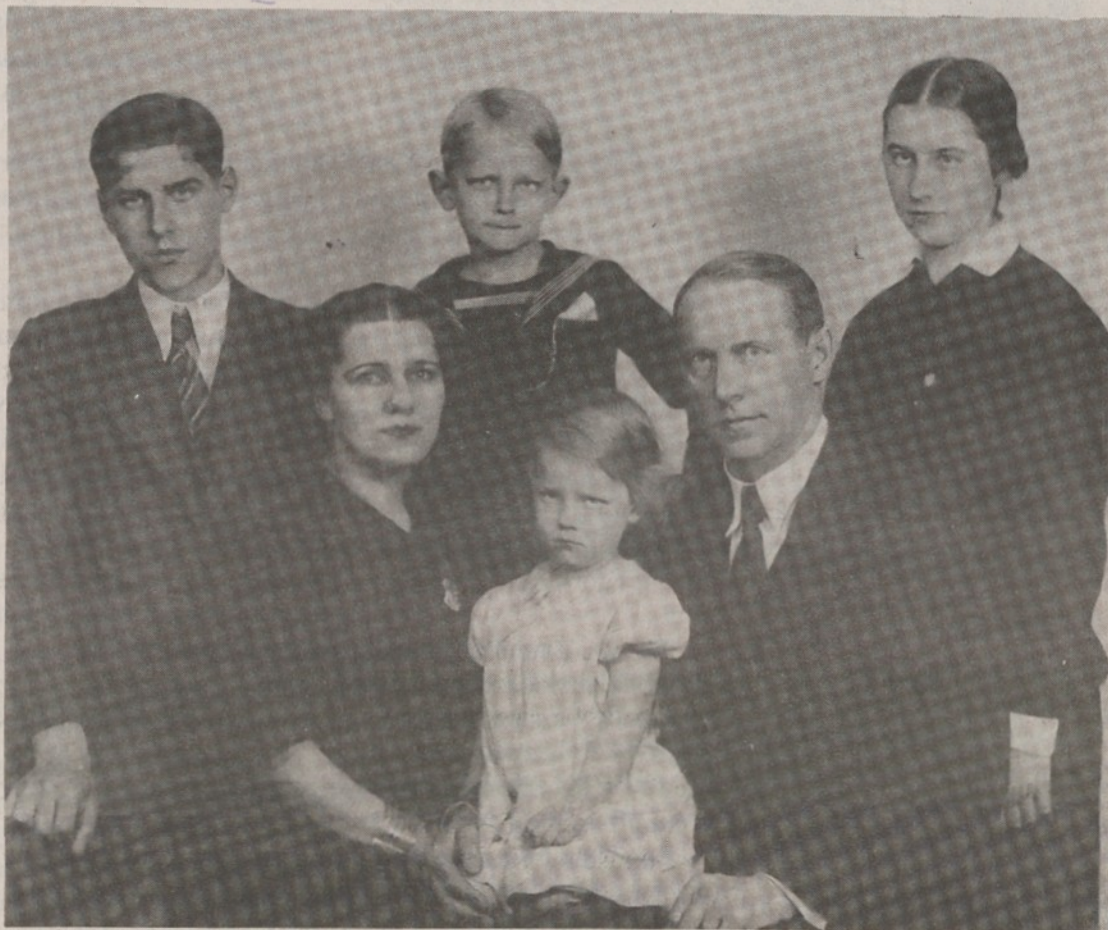
Rokaičių Zauniai išaugino gausią 3 sūnų ir 6 dukterų šeimą, iš kurių ypač pasižymėjo vyriausioji duktė Morta Zauniūtė (1876-1945) ir jauniausias sūnus Dovas Zaunius (1892-1940). Be Mortos pagalbos neapsėjo beveik nei vienas XIX a. pabaigos - XX a. pradžios lietuviškas leidinys anuo sunkiu spaudos draudimo metu. Ji buvo lyg kokia pribuvėja, o kartais ir redaktorė visų, ypač kairiųjų ir socialistinių, ano meto lietuviškų laikraščių ir žurnalų. Ir pats būsimasis užs. reikalų ministras anksti užmezgė ryšius su pažangiąja ano me-

to lietuvių spauda ir tapo garsaus jaunimo žurnalo Aušrinė bendradarbiu. To žurnalo vaidmuo mūsų kultūriniame ir politiniame gyvenime dar nėra pakankamai išryškintas.

Idomu, kad dar 1918 m. pabaigoje dr. D. Zaunius, tebebūdamas kaizerinės Vokietijos armijos karininko uniformoje, Vilniuje bandė užmegzti santykius su Steponu Kairiu ir kitais socialdemokratais. Jonas Vilkaitis (1888-1975), dirbęs tuomet jų laikraščio Darbo balsas redakcijoje, prisimena, kad dr. D. Zaunius pats pasiūlė padaryti pranešimą Darbo balso redakcijos nariams ir kitiems bendraminčiams, kurių susirinkęs nemažas būrys. "Reikėjo stebėtis", - prisimena J. Vilkaitis, - "jo (Zauniaus) kalbos grynumu, nuosaikumu, nors tarrena buvo kiek vokiečių kalbos paveikta" (Naujienos, 1966.IV.8).

NEUŽBAIGTA NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS STATYBA

Paprastai užsienio reikalų ministro svarbiausias uždavinys būna ginti savo valstybės teises, jos saugumą ir teritorinį integralumą. Ne visiškai taip buvo su ano meto Lietuvos užsienio politika. Ano meto Lietuva dar nesijautė visiškai užbaigusi savo nepriklausomos valstybės statybą, nes ji dar nebuvo apjungusi visas savo etnografines žemes ir, svarbiausia, jos sostinė tebebuvė svetimosiose rankose. Tai ypač gerai turėjo suprasti dr. Dovas Zaunius, būdamas tikras Mažosios Lietuvos

Zaunių šeima 1933 m. Kaune. Sėdi: Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, Giedrė, Dovas Zaunius. Stovi: Dovas, Saulius ir Augusta.

Zauniai: veter. dr. Endrius, ūkininkas Marike, diplomatas Dovas. Stovi: agr. Ermonas ir dr. Augusta.

(Nukelta į 6 psl.)

(Atkelta iš 5 psl.)

sūnus, kuri etnografiškai taip pat turėjo priklausyti Lietuvai.

Per dr. D. Zauniaus laidotuves Kauno evangelikų kapinėse 1940 m. vasario 24 d. atsisveikinimo kalbą pasakė tuometinis užs. reik. ministras Juozas Urbšys. Aptardamas pagrindinę Lietuvos užs. politikos problemą, jis prisiminė tuos labai reikšmingus velionio dr. D. Zauniaus žodžius, kuriuos šis pasakė imdamasis vadovauti Lietuvos užs. politikai 1929 metais: "Nėra nei vieno lietuvio, kuriam kultų kurių nors abejonių dėl mūsų krašto užsienio politikos tikslų. Tuo labiau panašių abejonių negali turėti užsienių reikalų ministeris. Mūsų užsienių politikos tikslas yra užbaigti Lietuvos valstybės atstatymą jos etnografinėse sienose su sostine Vilnium, kaip tai numatyta pačioje konstitucijoje" (mano pabraukta / vt). Cituodamas tuos D. Zauniaus žodžius, J. Urbšys patvirtino tai, kas buvo kiekvieno lietuvio sąmonėje, nors tuo metu net Vilniui vaduoti sąjunga jau buvo panaikinta ir Klaipėdos kraštas atplėštas nuo Lietuvos. Nuo to Nepriklausomos Lietuvos, apjungiančios etnografines lietuvių žemes, atstatymo arba statybos uždavinys nei kiek nepasikeitė ir negalėjo pasikeisti. Jis niekad ir nepasikeis.

NUSKENDUSIŲ VARPŲ LEGENDA

Jau nuo pat Aušros ir Varpo laikų, kai aiškiau subrendo tautinės Lietuvos idėja, ji rėmėsi etnografinėmis lietuvių tautos sienomis. Tačiau tik ten, kur lietuvių tauta vakaruose atsimuša į Baltijos jūrą ir šiaurėje susitinka su broliška latvių tauta dėl tų etnografinių sienų nėra didesnių bėdų. O rytuose ir prietvakariuose tas etnografines sienas nėra taip lengva praveisti nei tarp lietuvių ir gudų, nei tarp lenkų ir lietuvių, nei tarp lietuvių ir vokiečių. Šias tautas neskiria nei kalnai, nei upės nei kitos natūralios užtvėros. Žinia, bene pirmas Napoleonas iškėlė iš esmės teisingą natūralių sienų principą.

Suprantama, kad ir dr. D. Zauniui, kaip ir kiekvie-

nam kitam Lietuvos užsienio politikos vadovui, daugiausia rūpesčių ir sudarėtos etnografinės Lietuvos sienos. Kaip ką tik minėjome, Lietuva nesijautė užbaigusi tą savo nepriklausomos valstybės etnografinę sieną statybą, ypač kol Vilnius ir jo kraštas buvo Lenkijos rankose ir kol Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto klausimas nebuvo galutinai išspręstas. Tuo tarpu nei Lenkija, nei Vokietija ne tik nesileido į kalbas dėl jų rankose esamų etnografinių lietuvių žemių, bet dargi reikėd pretenzijas į jų tautinių mažumų teises ir grąšino Nepriklausomos Lietuvos teritoriniam integralumui.

Dr. D. Zauniaus laikais dvi didžiausios užsienio politikos problemos ir buvo su Lenkija dėl Lentvario-Kaišiadorių geležinkelio susisiekimo ir su Vokietija dėl Klaipėdos direktorijos pirmininko Otto Boetcherio nušalinimo. Jos abi pirma buvo sprendžiamos Tautų Sąjungoje, o paskum Hagos Tarptautiniame tribunole. Reikia laikyti nemažu asmeniniu dr. D. Zauniaus nuopelnu, kad šios abi bylos ir Ženevoje ir Hagoje buvo išspręstos Lietuvos naudai.

Be abejo, Zauniui, kaip Maž. Lietuvos sūnui, ypač arti širdies buvo palanki Lietuvai Klaipėdos konvencijos ir statuto interpretacija iš Tautų Sąjungos ir Hagos tribunolo pusės. 1932 m. pradžioje, grįždamas iš Ženevos ir važiuodamas traukiniu per Maž. Lietuvos miestus ir miestelius, dr. Zaunius prisiminė nuskendusius varpų legendą. Vasario 27 d. jis padarė platų pranešimą apie Klaipėdos bylą Kauno Valstybės teatre. Vinco Rastenio liudijimu, didžiausio entuziazmo ir daugiausia katukių susilaukė toji to plataus pranešimo vieta, kai dr. D. Zaunius ėmė vardinti M. Lietuvos miestus ir mieste-

lius, pro kuriuos važiuodamas jis girdėjo nuskendusius varpų skambėjimą. Tai buvo ir Eitkūnai, ir Įsrutis, ir Tolminkiemis, ir Labguva ir kt.

Be abejo, tokių nuskendusiu varpų skambėjimą būtų buvę galima girdėti ir važiuojant pro Naručio ežerą, Naugarduką, Ašmeną, Medininkus, ne tik pro Vilnių ir Trakus.

Štai kodėl dr. Zaunius, imdamasis vadovauti Lietuvos užsienio politikai, ir kalbėjo apie dar neužbaigtą Nepriklausomos Lietuvos valstybės statybą. Štai kodėl į tuos jo žodžius atkreipė ypatingą dėmesį ministras J. Urbšys, atsisveikindams su dr. Dovu Zauniumi Kauno evangelikų kapinėse.

KODĖL NE ZAUNIUS?

Daug kas stebėjosi, kad po 1934 m. birželio mėn. gen. P. Kubiliūno nepavykusio pučo prez. A. Smetona pasiliko su tuo pačiu ministru pirmininku Juozu Tūbeliu. Daug kas norėjo energingesnio ir dinamiškesnio ministro pirmininko, kuris geriau tiktų nacinės Vokietijos sujudintai Europai. Atrodo, gal to norėjo ir pats dr. D. Zaunius, nors aplamai jo santykiai su ministru pirmininku buvo geri.

Galbūt dar labiau daug kas stebėjosi, kodėl 1934 metų birželio 12 d. tam pačiam J. Tūbeliui sudarant naują vyriausybę joje nebuvo dr. D. Zauniaus. Juoba, kad jo ministeriavimas buvo gana sėkmingas, ypač laimėjus abi didžiąsias bylas su Lenkija ir su Vokietija. Tačiau tik turint po ranka ano meto užsienio reikalų ministerijos ir kitų žinybų archyvinę medžiagą į tuos klausimus būtų galima tiksliau atsakyti.

Iš to, kas ligi šiol žinoma, galima tik spėti, kad po nepavykusio birželio 6 d. pučo, kuris turėjo tikslą su-

grąžinti prof. A. Voldemarą į ministro pirmininko kėdę, J. Tūbeliui sudarant naują vyriausybę buvo atsižvelgta į tą faktą, kad nacinei Vokietijai Maž. Lietuvos sūnus dr. Dovas Zaunius galėjo pasirodyti kaip "persona non grata". Tokį spėjimą prileidžia Vincas Rastenis, kuris galbūt geriau negu kas nors kitas turėjo progos pažinti ano meto mūsų vidaus ir užsienio politikos užkulius. Tokiam spėjimui pritaria ir dr. Albertas Gerutis, plačios monografijos apie dr. D. Zaunius autorius.

Be to negalima pamiršti, kad dr. Zaunius buvo atėjęs iš kairės, nebuvo tautininkas ir nelabai tiko ano meto Lietuvos nuotaikoms, kurios linko gal dar labiau į dešinę, kaip matytis iš pučinių programos.

DR. DOVAS ZAUNIUS – VISUOMENININKAS

Kaip ten bebūtų, naujoje J. Tūbelio vyriausybėje užsienio reikalų ministro postą užėmė Stasys Lozoraitis, ligi tol buvęs Politinio departamento direktorius, taip pat labai jaunas žmogus (gimęs 1898 m.). Galbūt anomis aplinkybėmis patogiau buvo turėti ne taip aiškiai užsangažavusį užsienio politikos vadovą. Pasikeitė ir visi kiti ministrai tame antrajame J. Tūbelio kabinete, išskyrus žemės ūkio ministrą J. Aleksą.

Vincė Jonuškaitė-Zaunienė-Leskaitienė, kuri gyvena mano kaimynystėje Santa Barbaroje, prisimena Zaunius kaip be galo darbštų žmogų. Mūsų laikų sociologijos terminais kalbant ji būtų gaima pavadinti 'workoholiku'. Neliko jis be darbo ir išėjęs iš užsienio reikalų ministerijos. Jau matėme, kad 1919 m. jis Vilniuje pats savo iniciatyva bandė įsijungti į visuomeninį darbą.

Tiesa, kurį laiką (1934-

1936) dr. D. Zaunius randaime Valstybės taryboje, kuri kai kurių buvo laikoma savotiška sinekura, taigi užuovėja visiems tiems, kurių valdžia nenorėjo turėti savo tarpe, bet kurių ji dar labiau nenorėjo turėti savo opozicijoje. Iš tikrųjų iš tos Valstybės tarybos galėjo išsivystyti administracinė institucija (administracinis teismas), kuri buvo labai reikalinga valdžios darbui prižiūrėti, kad nebūtų pažeidžiamos piliečių teisės. Deja, nebuvo spėta tokią instituciją sutverti (apie Valstybės tarybą daug informacijos pateikia B. Masiulis mūsų bostoniškoje enciklopedijoje, 33 t. 58-61 p.).

1936 m. savo noru pasitraukęs iš Valstybės tarybos, dr. D. Zaunius dirbo Lietuvos banke, buvo Valiutų komisijos pirmininkas prie Finansų ministerijos, dalyvavo įvairiose visuomeninėse ir sporto organizacijose. Ypač jam prie širdies buvo Vilniui vaduoti ir Lietuvos Vakarų sąjungos. Tai buvo tos organizacijos, kurioms kaip tik rūpėjo tie nuskendę lietuvių tautos varpai, apie kuriuos su tokiu įkvėpimu Zaunius kalbėjo Valstybės teatre 1932 metais. Galima nesunkiai įsivaizduoti, kaip skaudžiai turėjo dr. D. Zaunius pergyventi, kai Lenkijai reikalaujant 1938 m. buvo uždaryta Vilniui vaduoti Sąjunga, o 1939 m. kovo mėn. Lietuva buvo priversta atiduoti Vokietijai Klaipėdos kraštą.

1939 m. kovo mėn. dr. D. Zaunius turėjo gana sunkų širdies muskulų infarktą. 1940 m. vasario 22 jis mirė, neulaukęs nei 48 metų amžiaus.

LABORATORY OPPORTUNITIES
(Immediate Vacancies)
EVENING SHIFT SUPERVISOR
Full time vacancy. B.S. Degree M.T. (ASCP) preferred. Minimum of six (6) years experience necessary.
MEDICAL TECHNOLOGIST
Full time vacancy. B.S. Degree M.T. (ASCP) preferred.
MEDICAL TECHNICIANS
Part time vacancies. A.A. S. Degree M.L.T. (ASCP) preferred. We offer competitive salaries and a comprehensive benefit package to include: A) On-Site Day Care Center B) Hospital Paid Retirement Plan. C) Health Insurance Plans and MANY MORE.....
Extraordinary opportunity for professional development, continuing education, shift differential pay, free parking and most importantly excellent patient care. For more information, call 879-6125 or visit the Personnel Department, Room 153, Mon. Tues. Thurs. Fri. 10-2 and Wed. 10-4 Kenmore Mercy Hospital. 2950 Elmwood Ave. Kenmore, NY 14217.EQE. (9-10)

PLASTICS INJECTION SET-UP

Min. 3 yrs. exp. setting molds & cycling machines. Steady day shift. Exc. bnfts. & company -paid hosp. Call for interview:

Hoffman Precision Plastics, Inc.,
Blackwood, N.J. 609-228-3550

(9-10)

RN - ASSOCIATE DIRECTOR OF NURSING (reports to director). Responsible for quality assurance and infection control program for 194 skilled bed facility. Call Jim Magnuson, Jackson County Medical Care Facility. (517)783-2726. (9-15)

Velykų atostogos 1934 m. Būgiuose, Viekiškių valšc. Iš kairės D. Zaunius, V. Zaunienė, Oleka-Zilinskas, K. Daugirdas, B. Sruoga, V. Solovjova-Zilinskienė.

Krašte nuotaikos nepalaužiamos

Kalba pasakyta Vasario 16 minėjime Chicagoje

Inž. Eugenijus Bartkus

Paprastai šia iškilia proga buvo paprotys pradėti kalbėti nuo Vytauto, o gal ir nuo Mindaugo laikų. Jūs man atleiskit, jei aš pradėsiu nuo šiandienių įvykių.

Neslėpsiu, kad prieš mėnesį buvau Lietuvoje. Aš pats sau buvau žadėjęs, kad kol sovietai mindo Tėvų žemę, aš ten kojos nekelsiu. Bet kas tai kitaip įvyko. Prieširo susidėvėjęs meškos kailis ir viduryje pasirodė pūvantis komunizmo kūnas. Po kūjo ir priekalo ženklų pasirodė tikras sovietų veidas: visiškas – politinis, ūkinis, moralinis, dvasinis, ekonominis – bankrotas.

Daug metų sovietai sėmė iš senų aruodų, tačiau nespėjo jų pripildyti ir pagaliau priėjo liepto galą. Aruodai tušti. Be jų nėra kaip palaikyti kariškas pajėgas, ir nebėra kaip eksportuoti komunizmą į pasaulį. Raudonoji vizija – kad jie užvaldys pasaulį, palaidos demokratiją – dingio kaip mirazas.

Sovietai pasidarė sukalbami – nors prie žaizdos dėk. Norite derėtis nusiginklavimui – labai prašom! Norite sumažinti karių skaičių Europoje? – Labai prašau! Juk mes tik taikos ieškome! Arogantiški sovietų derybininkai – staiga pasidarė mandagūs.

Man teko dalyvauti Chicagoje suėjime, kur buvęs sovietų kariuomenės vadas ir dabartinis Gorbačiovo patarėjas gynybos reikalais Akramejef susitiko su Chicago visuomenės veikėjais. Negalėjai tikėtis malonesnio senuko. Į visus klausimus, ypač nusiginklavimo, turėjo puikiai paruoštus atsakymus, kurie galėtų būti pilnai priimtini Vakarams. Tačiau palietus Baltijos tautų klausimą atsakė, kad "mes turėsime likti skirtingų nuomonių". Tai vyko prieš pusmetį – gal dabar kitaip kalbėtų.

Paimkim Rytų Europos kraštus. Sovietai sako – darykit ką norit. Žinoma, mes visada už žmonių apsisprendimą ir jei jūs nenorite dalyvauti sovietų sferoje – darykit ką išmanot! Net ir senus asmeniškų draugus – kaip Ceausescu ir Haneker ar kitus mes gražinam jūsų tautos valiai. Matome – kaip tos tautos tvarkosi su sovietų pakalikais.

Sovietai tyli. Kodėl?

Pačioje Sovietijoje ekonominio bankroto šešėlyje vyksta politinis prasilaizimas. Jeigu prieš metus išreikšti kitokią, ne centraliniai surežisuotą nuomonę buvo neįtikėtina ir asmeniškai pavojinga, šiandien skir-

tinga nuomonė visoje Sovietijoje yra išreiškiama streikais, susirinkimais, riaušėmis ir net pasipriešinant ginklų.

Kas pasidarė? Ar tas senas politbiuro narys ir čekisto Andropovo mokinys staiga sužmogėjo? Ar politbiuras staiga nustojo žiūrėti seno asmeniškio intereso ir sužinojo, kad už Kremliaus sienų irgi gyvena žmonės ir kad jie turi teises, visiems lygiai duotas ateinant į šį pasaulį?

O atsitiko tas, kad aruodai ištuštėjo – kokie jie bebūtų – kantrybės ar turto. Šių dienų pasaulis sumažėjo iki to, kad nebėra kaip užslėpti vergų darbą, o be vergų pati sistema yra save naikinti. "Homo sovieticus", kuri pagal Markso-Engelso-Lenino utopiją turėjo būti produktyvus visuomenės narys, pasirodė visiškai nekūrybinga.

Kūrybingumo stoka privedė prie apatijos ir pabaigoje, kuri jau yra čia, "homo sovieticus" tapo žmogumi su sunaikintu atsakomybės pajautimu, be pareigos ar garbės jausmo. Pasiliko žmogus tik ieškantis būdo pragyventi dar vieną dieną. Geriausias būdas, žinoma, yra pavogti, ar ne savo išmainyti į kito pavogtą, nu delsti, nedaryti ...

Sistema taip išniveliavo visuomenę, kad iniciatyva yra bereikalingas vargas, ne atnešantis bet kokios naudos rytojaus dienai. Pavyzdžiai.

Darbininkų rojaus' savininkai: angliakasiai streikuoja – neturi muilo nusiprausti po darbo dienos kasyklose.

Geležinkeliai – paskirstymo kiemai užkimšti vagonais, tuščiais ar pilnais. Vagytose pūva kalnai užjūryje nupirktų javų – nėra būdų išvežioti. Iš rytų Europos maistas pūva – vagonai stovi. Tūkstančiai tūkstančiai! Maskvos televizija kečia klausimą KODĖL? – ir neranda atsakymo kaip juos išjudinti.

Maskvos televizija taip pat rodė ir vidaus vandenių plukdymą – suirusį, sugriuvusį. Miško medžiagų lentpiuvės gauna tik 20-30% to kas buvo anksčiau. Čia gal yra atsakymas – todėl, kad nebėra vergų darbo jėgos šiaurės miškuose ...

Alyvos atsargos mažėja. Kas buvo lengva išimti – išimta, o antrajai ir trečiai pumpavimo sistemai neturi technologijos. Šis eksportas buvo sovietų pagrindinis šal-

tinis vakarų valiutai gauti.

Trūkumai visur – viską vadina 'deficitine preke'.

Nors Maskvoje krautuvės tuščios, bet žmonės iš provincijų važiuoja šimtus mylių traukiniais į Maskvą – gal ką gaus. Matyti provincijoje ir per krautuvų užpakalines duris tiekimas baigiasi.

Lėktuvai iš Maskvos į Vilnių pilni kaukazičių – gal tik 10-20 nėra vaizbūnai. Du čemodanai vaisių yra verti 1000 km. kelionės. O jei dar gauna ką nors parsivežti – tai mėnesio uždarbis!

Kodėl komunizmas negali parūpinti žmonėms būtinai reikalingų reikmenų? – Sistema, kuri nesužadina žmogaus kūrybingumo, neapmoka darbininkui už atliktą darbą – negali išsilaiškyti. Jei ne stipri kariuomenė ir saugumas, tos sistemos jau seniai nebūtų.

Šioje švesoje pažvelkime į Lietuvą. Braškanti sovietų imperija sudarė sąlygas lietuviui Lietuvoje pakelti galvą ir pareikalauti sau pagrindinių teisių. Pamažu tie reikalavimai stiprėjo ir dabar jau matome visa kraštą sukilusį ir reikalaujantį pilnos laisvės ir nepriklausomybės.

Krašte labai protingai ir santūriai vedama laisvėjimo politika. Įvairiais kultūringais, taikiais žygiais patenkinamas jaunesniųjų žmonių nekantrumas ir tuo pačiu vis žingsnis po žingsnio artėjama prie Laisvės žiburio. man atrodo, kad dar nei vienos klaidos nėra padaryta! O tam progų buvo.

Krašto politinius žygius besąlyginiai valdo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Idomu, kad jame sutelpa visos Lietuvos politinės jėgos. Sąjūdžio tikslas – Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Būdas taikingas ir parlamentarinis. Jie nebando suvesti sąskaitų tarp savęs ir Sąjūdžio viršūnėse matome lietuvių komunistų kartu su laisvės kovotojais ir net politiniais kaliniais. Žinoma, negali viskuo visiems įtikti ir yra krašto frakcija – susispietusi apie Laisvės lygą, kuri yra daug nekantrėsnė ir norėtų laisvėjimo procesą atimti iš dabartinių pareigūnų ir jį pagreitinoti.

Man atrodo, kad karo kirvio užkasimas ir skirtumų nagrinėjimo atidėjimas ateičiai yra labai protinga išeitis, pajungianti pačias pajėgiausias ir kūrybingiausias jėgas.

Tačiau Sąjūdžio gyvenimas nebus ilgas – jis skirtas tik laisvės atgavimui, bet ne

Inž. Eugenijus Bartkus

laisvo krašto administravimui. Tam reikalingas politinės partijos ir todėl krašte dabar vyksta politinių diferenciacijų užuomazgos. Gal mes pasakytume – ne, ne! Tik jau ne vėl partijos, partijėlės ir partijukės, sąjungos, srovės ir t.t. ir t.t.!

Žinoma, jei kas galėtų įsakyti visuomenei – jūs būsit darbiečiai, anie konservatoriai ar respublikonai ir demokratai, ar krikščionys demokratai ir socialdemokratai ir frontininkai – būtų geriausia. Tačiau taip nebus ir žmonės Lietuvoje turės susirasti jiems geriausiai tinkamas politines filosofijas.

Kitą vertus, partijų reikia ir tam, kad panaikinus 6 straipsnį apie komunistų primatą. Nesant kitų grupių vistiek pasiliktų tik komunistų partija, nors ji visai ne atstovauja tautos valios. Atskilus nuo Maskvos didžioji (85%) dalis turbūt pakeis ir savo vardą – išeis į kokį nors demokratinį sąjūdį. Jie ir dabar vadinami 'ridikuliniais' komunistais – iš lauko raudonas, viduje baltas. Aš manau, kad iš vis nėra likę komunistų – nei Lietuvoje, nei kur kitur. Yra tik žmonės praktiškais sumetimais prisidengę po komunizmo skraiste. Gal tai ir išgelbėjo Lietuvoje įstaigas ir įmones lietuvių rankose. Latviai visais būdais ignoravo partiją – ir dabar jie nebūtinai savo administracinio kadro ir pusę Latvijos yra svetimtaučių apsėsta.

Ne paslaptis, kad įvykiai Lietuvoje jaudina Politbiurą. Jeigu nereaguos ir leis įvykiams vystytis toliau – gali pažadinti kitų tautų žmones, kas jau atsitinka. Atskilus toms nuo imperijos, liktų tik rusų tauta – jau nebe 'pasaulinė jėga', bet nusigyvenusi rusų valstybė.

Jeigu sovietai bandytų jėga sutriuškinti taikingus ir teisėtus, demokratiškai išsivystančius įreikius – o tai gali padaryti, – tai jie nustos paramos užsieniuose. Mes nežinome, kas dar yra

likę jų aruoduose – gal jau jie visai tušti, gal ir pavasarinė sėkla jau sunaudota.

Būdamas tokioje dilemoje Politbiuras siunčia Gorbačiovą į Lietuvą surinkti faktų – gal visas judėjimas yra tik mažumos išprovokuotas, gal tauta galvoja kitaip? Ir sausio pradžioje atvyksta imperatorius į Lietuvą. Su juo – 200 kitų aparato veikėjų, dar keli Politbiuro bei CK nariai, įskaitant Medvedievą ir Maslinkovą. Jie pasiskleidžia po visą kraštą – fabrikus, kolūkius, miestus, mokyklas, universitetus, senelių namus ir t.t., ir t.t. ir t.t.

Jų misija yra ne tiek sužinoti kas darosi, patirti nuomones, bet prigązdinti žmones, kad ekonominiai Lietuva neišsilaikys be sovietų. Be kuro, žaliavų ir sovietų rinkos produktams – Lietuvai nėra vilties ūkiniai išsiversti. Antra vertus, išeinant iš Sąjungos, Lietuva turės užsimokėti už sovietų įnašą industrializuojant kraštą. Sumokėti už fabrikus, jėgaines, kelius ir t.t. Juk sovietai taip padėjo Lietuvai per 50 metų! '58-siais metais net sėklos, Lietuvoje jų pritrūkus, buvo atvežtos iš Moldavijos. Už viską tą reiks užmokėti. Lietuva niekad neišsimokės! Gi iš kitos pusės – partija rodo kelią į šviesų rytojų, tautų draugystę ir t.t.

Į ekonominius reikalus ir skolą atsako ekonomistė Kazimiera Prunskienė. Ji pateikia sąskaitą sovietams ne pagal jų tarifą – bet pagal Vakaruose įprastą buhalteriją ir kainas.

Fabrikai senai turėjo būti nurašyti. Jie yra neefektingi ir gamina prastą produktą. Dalį jų vis tiek reikės uždaryti – jie nepagydomai teršia Lietuvos vandenį, orą, naikina miškus.

Jėgainės – jų yra per daug ir tos pačios taršios. Ignalinos jėgainė aprūpina Vakarų Rusiją ir Baltgudiją, taršą paliekant Lietuvai. Gerai – mes pirsime kurą ir (Nukelta į 8 psl.)

Krašte nuotaikos...

(Atkelta iš 7 psl.)

parduosim jums energiją, bet Vakarų kaina. Jūs mum neatiduosit (???) geležinkelį – sako K.P., – bet tai juk mūsų, Lietuvos statyti. Okupuojant Lietuvą buvo 200 km. geležinkelio daugiau negu šiandien. Jūs juos išardėte ir sulydėte savo naudai.

O antra vertus – mes buvome sovietų ekonomijoje: mokėjome savo duoklę ir gavome mažiau negu buvo duota.

Jūs sakot, kad davėte mums sėklą '58 metais. Juk jūs patys suardėte Lietuvos žemės ūkį – sėklos stoka buvo to išdava.

Bet padenkit – paskaičiuokim vakarietiškomis kainomis – 400,000 tonų mėsos produktų per metus, kuriuos išeksportuojam į Sąjungą. O kur 90% visos industrinės produkcijos, kurią jūs pasiimate?

Kai Prunskienė pateikė Lietuvos poziciją Vakarų kainomis, tai sovietai tuojau atsako – **beprotystė, tiek pinigų iš viso nėra!**

O kur vergų darbo jėga, 300,000 tremtinių atlikusių baudžiamąją tarnybą? O kur visos Lietuvos darbo jėga per 50 metų dirbusios ir net mažiausių patogumų, kaip būtų šeimoms, neuždribusi?

Gorbačiovas atvykęs į Vilnių tuojau sustojo elektroniniame fabrikelyje, kur dirba dauguma rusų ir lenkų. Į jo siūlomą šviesią ateitį atsako darbininkas: "Gorby klausyk mūsų!"

Veik visą savaitę Gorbačiovas ir kiti Politbiuro nariai dalyvavo susirinkimuose ir girdėjo tą patį. Kartais jį šaukė užtarimo rusų / lenkų rajonuose.

Į trečią dieną Gorbačiovas pradėjo žadėti daugiapartinę struktūrą. Į ketvirtą dieną – tautų federaciją. Skundėsi – kad lietuviai pakerta 'perestroikos' kojas, kad peiliais duria jam į nugarą. Žadėjo išdirbti išsijungimo iš SSSR taisykles. Žinoma, tai užims daug laiko: Vyr. taryba turės priimti, paskum respublikos ratifikuoti ir t.t., ir t.t. ir t.t.

Gorbačiovo susitikimai vyko kiekvieną dieną iki parų – tai su darbininkais, tai su akademikais, tarnautojais, tai su abiem komunistų partijom, kariais. Ką kariai jam sakė nežinau, nes nerodė. Bet visą kitą rodė per TV. Ir žmonių pasisakymai buvo tie patys. "50 metų melo užtenka. Pažadai prižadėti prie visiškos ubagystės. Teisybė yra mūsų. Jūs mus okupavot neteisėtai ir teisė turi būti atstatyta."

Paremti lietuvių reikalavimus sovietams, ketvirtadienį, sausio 11 dieną, 10% lie-

tuvių tautos susirinko Vilniuje, Katedros aikštėje, vienu tikslu:

LAISVĖ LIETUVAI!

Aikštė
Galvos
Kalbos
LIETUVA!
LIETUVA!
LIETUVA ! ...
Žvakės
Tyla ... susirinkimas
pasibaigė 15 minučių
tyla, paskum
Varpai
Himnas
Lietuva Brangi

... vienas iš dalyvių negiedojo skambant varpams ir ... tegu Tavo vaikai eina vien takais dorybės ... ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi ...

... nevaržomos ašaros liejosi skruostais, gerklėje atsistojo kamštis uždare bet kokią garsą ...

Nežinau, ar Gorbačiovas ir jo svita matė minią. Nežinau, ar girdėjo varpus. Bet neabejoju, kad tylą tai išgirdo.

Krašte nuotaikos yra nepalaužiamos. Jokie gėsdinimai – nei ekonominiai, nei politiniai – žmonių reikalavimų nekeičia. Lietuva reikalauja laisvės ir pilnos nepriklausomybės ir ją gaus! Gal ji bus suvaržyta kokiomis sutartimis su Sovietų Sąjunga. Bet kuo greičiau – tuo geriau. Griūvant imperijai geriau būti už jos ribų.

Žinoma, imperija dar turi daug pajėgų – kariuomenę, KGB, Politbiurą, mums nepalankių rusų tautų. Bet dabar yra pasaulinės opinijos laikas ir ši yra lietuvių pusėje. Neabejoju, kad naujas Seimas už kelių dienų paskelbs Lietuvos atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos. Jau ir dabartinė – dar raudonaidikinė taryba panašiai pasisakė.

Kur tai palieka mus, laisvo pasaulio lietuvius?

VLIKas, įsikūręs iš partijų likusių Lietuvoje ir ALTas – iš patriotinių organizacijų Amerikoje, per pusę šimtmečio veda Lietuvos laisvinimo kovą.

Ar būtų pasaulyje, Amerikoje tokia palanki nuotaka Lietuvai šiandien, jei per 50 metų nebūtų girdėtas jos vardas? Jei nebūtų buvę pasaulio sąžinei prikišama lietuvių Tautos skriauda? Jei nebūtų buvusi spauda informuojama apie Lietuvos žmonių kančias ir pastangas išsilaisvinti?

Aš manau – ne! Vargu ar kas žinotų, kur Lietuva yra ir ko jos žmonės siekia. O ką dabar darytume be JAV nepripažinimo politikos, kurią ALTas išsivystino iš prezidento Rooseveltto ir išsaugojo iki šių dienų?

Ar šiandien mums bereikia ALTo, VLIKo? Gal jau

Pokalbis su Sąjūdžio seimo tarybos nariu Vytautu Radžvilu

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo tarybos narys, filosofas Vytautas Radžvilas, USIA kvietimu viešėjo Amerikoje ir šiomis dienomis lankėsi Clevelande, kur susitiko su grupe lietuvių ir pasakojo apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

– Pirmiausia apie patį Sąjūdį. Vieni skaito, kad Sąjūdis susiskaldęs, kiti, kad jis nepajudinamas. Vieni galvoja, kad Nepriklausomybės reikalas tik laiko klausimas, kiti netiki, kad Rusija paleis savo grobį. Daug klausimų kyla dėl to, ar istorija nepasikartos?

Visa mūsų bėda yra ta, kad situacija ne ta pati kaip 1918–ais, nors istorijos objektas – TAUTA, tas pats" galvoja V. Radžvilas. "Dalykas tas, kad "tauta" nebe ta pati. Paliegusi ir okupanto išprievartauta tauta yra ligonis, kuriai reikia prisikelti iš ligos patalo. 50 vergijos metų nepaėjo be pėdsakų. Tragėdija yra tame, kad Marx'o idėjos, nors ir susikompromitavę, kažkur pasąmonėje

galima juos sulikviduoti? Dalykai krašte dabar tvarkomi Sąjūdžio, o mums nebėra ko daugiau rūpintis?!

NE. TA DIENA DAR NEATEJO. Nors laisvė ir sužydės, bet ji bus tokia gležna, kad mums Amerikoje reikės daug darbo įdėti – ir Kongrese, ir State Departmente ir Baltuosiuose Rūmuose ją pilnai paremti, sudaryti progą jai pilnai sužydėti. VLIKui gi reiks dar aktyviau kontaktuoti kitų kraštų vyriausybes ir Parlamentus, o ypač Europos Parlamentą, ieškant Lietuvai užtarimo ir pagalbos.

Tam reikia lėšų. Dar daugiau negu praeityje. Remdami laisvinimo institucijas, šiandien, jau tiesioginiai remiami Lietuvos atgimimą. Tikėkime, kad greitoje ateityje remsime jau atsikūrusią Lietuvą.

O ta netolima ateitis jau čia pat. Laimingi kurie jos sulauks! Man gaila tų, kuriems pritrūko gyvenimo dienų – kaip J. Daužvardienės, savo tėvų ir uošvių, Šimučių, Grigaičių, Olių, Vaidylų, Bačiūnų ir visų kitų, kurie gyvenimą praleido kurdami Lietuvą ar dėl jos sielodamiesi. Man gaila tūkstančių tų, kurie sudėjo aukščiausią auką – savo gyvybę Lietuvos laisvės kovoje, tremtyje, budelio tardymo rūsiuose. Visų tų, kuriems pritrūko gyvenimo dienų ar metų – kurie laukė ir tikėjo ...

yra patrauklios gana dideliai daliai žmonių, kuriems patinka gyvenimas be atsakomybės". Subjektyviai žmogus gali visos tos sistemos nekęsti bet atiduoti jai savo jėgas. Dabar Lietuvoje yra dvi kategorijos žmonių: 1. Kurie supranta, kad jie yra ligoniniai ir 2. Kurie niekindami bolševizmą pila ant jo malūno vandenį. Jeigu tas sveikas ar tiksliau savikritiškas sluoksnis (nepamirškime, kad tautos žiedas žuvo miškuose, supuvo Sibire, ar emigravęs mažai kuo galėjo tautai padėti) bus nušluotas, galima sakyti, kad "revoliucija" pralaimės. Nebus kam priešintis DVASINIAM okupanto terorui. Galima pasakyti, kad ypač daug priklauso nuo to ar pavyks laimėti jaunimą. Tada, kai nauja karta baigs naują Lietuvos mokyklą, t.y. po 10–11 metų mes turėsime kokybiškai naują kartą. Pavojus šiandien yra tame, kad visi pasisako už Nepriklausomybę. Filosofiskai pati neriklausomybės savoka yra neigimas. Būti nepriklausomu dar nereikia būti laisvu. Viskas priklauso nuo to kaip kiekvienas supranta nepriklausomybę ir laisvę. Kai kas mano, kad tai kas įvyko užtikrina Lietuvos ateitį dar bent 50–mečiui. V. Radžvilo nuomone, nors mes iš tikrųjų daug laimėjome, jeigu Maskvoje įvyks kažkas baisaus mes turime ne daugiau 10–15 dvasinės rezistencijos metų. Tai kas dabar vyksta primena "laisvės" siautulį... po kalėjimo kambarį. O kurti valstybei to nepakanka. Valstybė yra žmonės ir demokratinės institucijos Demokratinė institucijų nėra, viskas priklauso nuo žmonių. Didesnė jų dalis, aišku, sugebėtų gyventi normalioje valstybėje, tačiau dalies, apie 15 procentų prikelti jau nebeįmanoma, o jie bus pavojingi, nes ribos demokratijos plėtotę. Na ir žinoma, nemaža dalis nuo bolševizmo sugebės pasigydyti.

Kai kas visai nepagristai įsivaizduoja LKP kaip politinį lavoną. Iš tikrųjų per paskutinius mėnesius komunistai daug ko pasimokė ir perėjo į kontrpuolimą. Komunistai Lietuvoje visada buvo Kremliaus Trojos arklys. Prieš rinkimus jie manipuliavo labai miglotomis nepriklausomybės sampratomis ir naudojami oponentų klaidomis. Kai kurių "antikomunistų" sugebėjimas plūstis, bet ne vykdyti realią politiką atšia Brazauskui rankas, kuris įvairiomis priemonėmis, o ypač propa-

gandinių Gorbačiovo kelionių dėka, (patvirtina jo kelionių detalės), smarkiai sustiprino savo autoritetą, ir galima drąsiai teigti, kad yra visai realu, kad net nepriklausomybės sąlygomis LKP gali uzurpuoti valdžią. Iš kitos pusės valdžios pagunda visada yra labai reali. Sąjūdžio žmonės išrinkti į LKP CK turėtų pasišalinti iš vadovaujamų postų Sąjūdyje kad nesvyruoti tarp dviejų kėdžių. Būtų negudru atmes ti galimybę veikti LKP iš vidaus ir iš tikrųjų Sąjūdis "sukišo" į LKP CK krūvą žmonių, bet tai yra didelė rizika. Aplamai LKP suvažiavimas pavyko kaip propagandinis triukas, nes jeigu būtų norėta pagerinti padėtį Lietuvoje arba, kad Sąjungos (SSSR) kompartijai būtų žymiai prasčiau, Lietuvos komunistai būtų siūlę reformuoti pačią visasąjunginę KP. Jeigu dėl propagandinio efekto Brazauskas būtų pasiūlęs reformuoti SSKP, Gorbačiovas būtų priremtas prie sienos.

Dėl rinkimų kovo mėnesį, V. Radžvilas pasisako už tai kad visi Sąjūdžio remiami deputatai į LTSR Aukščiausiąją Tarybą (toliau AT) turėtų nebūti arba pasitraukti iš vadovaujamųjų LPS postų. O pats LPS turi išlikti stipria pozicija galinčia kontroliuoti AT. Lietuvos interesai reikalauja nedidelio Sąjūdžio pralaimėjimo, o pavojingiausia būtų triuškinanti jo pergalė. LKP pastatys prieš stipriausius LPS kandidatus savo stipriausius ir net minimali jų persvara būtų labai pavojinga.

Būsimojoje LTSR AT-oje Radžvilas mato tris grupes delegatų a) nuoseklius demokratų, b) gausiausią grupę, kuri nori kovoti už nepriklausomybę, bet daryti tai kuo ilgiau kad galėtų sukaupti savo pakankamai politinių dividendų, c) antidemokratai ir antinepriklausomybininkai, Sąjūdžio ir LKP totalitaristai, kurių sukalbį V. Radžvilas laiko visiškai įmanomu. Paklaustas dėl Gorbačiovo, atsakė manęs, jog tai be abejo gudrus vadovas, tačiau neturįs mastybės principų, prieštaraujantis sau pačiam (ir darbais ir žodžiais,) veikiantis pagal aplinkybes demagogas. Anot V. Radžiaus didžiausia Gorbačiovo klaida yra ta, kad jis per vėlai suprato, kad Lietuvoje nebe LKP vairuoja situaciją, V. Radžiaus nuomone Gorbačiovas susitakė su Lietuvos išėjimu iš Sąjungos, o nei prezidentas Bush'as, nei Mrs. Thatcher (Nukelta į 9 psl.)

Radžvila...

(Atkelta iš 8 psl.)

dar nesupranta, kad Gorbačiovas yra partneris kuriuo galima pasikliauti, nes jis nekontroliuoja situacijos šalyje. Jie gali siūlyti jam suveržti varžtus, bet iš esmės Vilniaus ir Maskvos dialogas tampa išimtinai Lietuvos ir SSSR reikalu.

V. Radžvilo nuomone Lietuvai daug svarbesnis įvykis esąs artėjantis LPS suvažiavimas numatytas š. m. gegužės mėnesį. Būtent nuo to kaip Sąjūdis sugebės kontroliuoti kovo mėn. išrinktą Aukščiausiąją Tarybą (AT), kad ji teisingu momentu paskelbtų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Po suvažiavimo LPS (turbūt pakeitęs savo inicialus) arba liks stipriu nepartinio opoziciniu judėjimu, arba suskilus išsirutulios, kas vis tiek anksčiau ar vėliau įvyks, į Centro, ar "Atgimimo" partiją. Didžiausias pavojus jam tai Sąjūdžio ir LKP oligarchijos susilieėjimas.

Paklaustas apie artimiausią Lietuvos ateitį ir Sąjūdžio strategiją, V. Radžvilas atsakė, kad nežiūrint visų pavojų, didžiausias Lietuvos lobis—unikali blogio patirtis. Iš tikrųjų jau šiandien Lietuva yra savotiškas viso imperijos politinis centras, ar bent taškas kur suvažiuoja atstovų iš visų jos kampelių, ir nežiūrint jos dydžio, ji šiandien turi labai žymų poveikį visai imperijai. Geriausias kelias, kas beje iš dalies ir buvo daroma, tai spaudimas, kad Maskva pati atsisakytų kolonijos ir padarytų tai palankiausiomis Lietuvai sąlygomis ir palankiausiu mums momentu. Sovietų Sąjungos laukia ne pati šviesiausia ateitis ir mes negalime leisti, kad Lietuva būtų įtraukta į eilinių žvėrišką Rusijos pilietinį karą. Maskvos rankos yra surištos ir ji tai supranta. O Baku tipo provokacijų galima išvengti. Nors situacija ten smarkiai skiriasi nuo Lietuvos. Praktiškai Lietuvos nepriklausomybei paskelbti reikia, nors tai ir nėra demokratiška, iga-

Dirvos deimantiniam jubiliejui rengti vyr. komitetas. Sėdi iš kairės: J. Janušaitis, O. Daškevičienė, O. Kremeris, pirm. I. Kriaučiūnienė, K. Biskis, V. Lenkevičienė, J. Žygas. Stovi: M. Valiukėnas, B. Kremerienė, M. Marcinkienė, E. Oželienė, R. Rudaitienė, V. Jonušienė, P. Buchas.

V.A. Račkausko nuotr.

Dirvai reikia talkininkų

Jurgis Janušaitis

Šiais metais sukanka septyniadešimt penkeri metai, kai pastoviai skaitytojus lanko, tautinės minties laikraštis DIRVA. Taigi minime DIRVOS deimantinę sukaktį. Sukaktis graži, garbinga ir reikšminga, nes tiek laiko laikraščiu išsilaikyti, vien tik aukų ir prenumeratorių dėka, reikėjo sumanumo, ryžto, pastangų tiek iš leidėjų, redaktorių, iš bendradarbių ir skaitytojų pusės.

lioti LTSR AT prezidiumą susirinkti per naktį ir paskelbti atsiskyrimą, nors ir referendumas yra įmanomas, tačiau nepriimtinas, nes yra labai pavojingas Latvijai, ir kartu neteisėtas. Didžiausią pavojų kelia laisvos rinkos staigus įvedimas į neišbalansuotą ekonomiką, kuris sukeltų socialinį sprogimą ir nepriklausomybės pažadų manipuliavimą priešrinkiminėje kompanijoje. Žmonės mažiau dėmesio kreipia į kandidato sąžiningumą, o balsuoja už poziciją, kuri ir jiems patiems neišaiški. Žodžiu, vilčių yra, bet rūpesčių dar daugiau.

Paulis Vaitiekūnas.

Tokių sukakčių progomis, be abejo, dera giliau žvilgtelėti ir į patį sukaktuvininką, šiuo atveju, gerai daugelį metų redaktoriaus Vytauto Gedgaudo redaguojamą Dirvą.

Sukaktį paminėti ruošiamasi plačiai. Sudarytas Dirvos jubiliejui rengti centrinis komitetas, Chicagoje, vadovaujamas energingos visuomeninės Irenos Kriaučiūnienės, darbą pradėjo jau praėjusiais metais. Centrinis komitetas talkon pasikvietė visą eilę asmenų didesnėse lietuvių kolonijose sudaryti jubiliejui rengti komitetus. Pirmininkės teigimu, tokių komitetų ar įgaliotinių JAV ir Kanadoje jau dirba virš dvidešimt. Taigi sakome, kad "Dirvai" reikia gerų, ryžtingų talkininkų. Šiuo gi atveju ir tebūnie tie didieji talkininkai—centrinis ir pagrindinis ir pagelbiniai komitetai bei įgaliotiniai.

Tokių mažesniųjų komitetų rūpestis ir bus šiais metais kaip reikiant savuose telkiniuose papurenti dirvonus, kad juose galėtų dar geriau, vėliau stiprėti Dirva.

Kokiu būdu komitetai vykdys vėjus—tai komitetų rūpestis. Be abejo, komitetams ieškos pačių paveikiausių priemonių, kad Dirvos jubilėjaus proga vajai būtų sėkmingi ir kad kuo daugiausia būtų sutelkta lėšų.

Komiteto pirmininkė Irena Kriaučiūnienė metė mintį—DIRVAI sudėkime šimtą tūkstančių dolerių! Kilni mintis. Jei šia proga kiekvienas skaitytojas atsilieptų bent trim dešimtim, užsimotas tikslas būtų gražiai įgyvendintas.

Ar DIRVA geras savaitraštis? Tokių svarstymų suėjimuose galima nugirsti. Bendroje išvadoje—DIRVA

gerai redaguojamas, geras, įdomus savaitraštis.

Atsimintina, kad laikraštis skaitytojui įdomus, kada jame atspindi ne vien savi ideologiniai rūpesčiai, bet apamai ir visa išeivijos lietuviškoji veikla bei tėvynės dabartinės pastangos už laisvę ir nepriklausomybę. DIRVA skaito ne vien tik tautinės minties žmonės, bet ir plačioji išeivija, tad nederėtų siaurinti šio gero savaitraščio akiračio.

O kaip tuo keliu bus einama, tikėkime, ir Dirvai parma bus gausesnė.

Dirvos ideologinės linijos nereikia ryškinti, ji ir taip kiekvienam aiški. Tačiau dabartinis mūsų tikslas—išlaikyti savąją spaudą kuo ilgiausiai o tokie jubilėjai ir yra pati geriausia proga įrodyti mūsų rūpestį spaudai.

Grįžtant prie jubiliejinių Dirvos metų, tenka pasidžiaugti, kad atsirado gerų talkininkų, kurie pasiėmė šią sunkią vėją našta ir tikėkime, kad su išeivijos lietuvių pagalba tikslas bus atsiektas.

Jubiliejinis Dirvos centrinis komitetas jau paruošė 8000 laiškų, kurie bus išsiuntinėti ne tik Dirvos skaitytojams, bet ir visiems išeivijos lietuviams, pagal turimus adresus. Laiške nuoširdžiai prašoma visų lietuvių paremti Dirvos vėją, drauge įsigijant laimėjimų bilietėlius, priimant loterijos knygutę. Be abejo, gavę laiškutį su laimėjimų knygute, galvosime ar vertą atsiliepti? Pagalvokime. Juk įsipareigojimas nebus didelis, keleta dolerių, o gal ir būsim laimingi sulaukę laimikio.

Būtų kilnu, kad, grįžtant užpildytas bilietėlių šaknelės, pridėtume ir aukele, didelę ar mažą, nes kiekviena ji brangi.

Pirmininkė Irena Kriaučiūnienė dar informuoja, kad visi aukotojai, atsiuntę auką Dirvos vajui, bus paskelbti Dirvos jubiliejiniame leidinyje, kurį redaguoja žurnalistas Juozas Žygas. Laimėjimų šaknelės ir auksas reikia grąžinti centrinio komiteto išdininkei šiuo adresu: ONA DAŠKEVIČIENĖ, 7254 So. Troy Street, CHICAGO, Illinois, 60629.

Laikas bėga. Nepamaty-sime, kai prabėgs pavasaris ir vasara ir bus čia pat Dirvos jubilėjaus užbaigtuvės. Tad visi pagelbiniai komitetai jau dabar pradeda judėti. Vykdam vėją, būtina neužmiršti pajieškoti ir naujųjų Dirvos prenumeratų. Gera proga. Nepraleiskime jos.

Gi visiems komitetams, įgaliotiniams sėkmės, o iš visuomenės ir prašome šio mažičio dėmesio—paremkime gerą savaitraštį—DIRVĄ.

MADISON

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Praėjusieji du Vasario 16 minėjimai buvo gerai organizuoti, bet nebuvo gausingi. Šiais metais Vasario 16 minėjamą organizavo kelios šeimos. Telefonu sukvietė Madison ir apylinkių lietuvių, kurių atvyko apie 50. Taip pat turėjome estų ir latvių svečių. Minėjamą įdomiai ir damiai pravedė Jurgis Gaučys.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Povilas Gaučys, kuris 1918 metais gyveno Vilniuje ir dalyvavo Lietuvos valstybės atsikurime. Jis metodiškai nušvietė Lietuvos svarbesnius istorinius įvykius nuo Mindaugo laikų iki 1940 metų Sovietų kariuomenės invazijos. P. Gaučio paskaitą į anglų kalbą sklandžiai išvertė V.L. Dundzila.

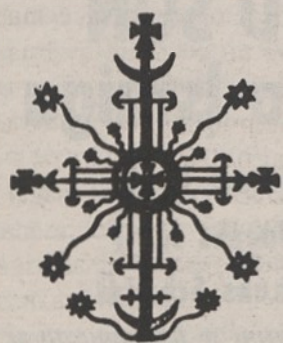
Prof. A.E. Senn kalbėjo apie savo keliones į Lietuvą, paskutinius įvykius ir politinę kaitą. Wisconsin universiteto lectorius J. Sykes parodė daug skaidrių iš Vilniaus demonstracijų ir pabrėžė lietuviams padarytas skriaudas ir jų bekompromisinį ryžtą už laisvą Lietuvą.

Oficialioji minėjimo dalis buvo užbaigta Lietuvos Himnu. Po to Christa Kowert pianinu ir Asta Šepetytė fleita pagrojo keletą lietuvių liaudies dainų. Pabaigoje sekė pasivaišinimas mūsų moterų skaniai paruoštais valgiais, susipažinimas ir pabendravimas jaučioje salėje.

Madison lietuviai yra dėkingi Rev. D.C. Kowert ir Christai Kowert už leidimą pasinaudoti sale ir gretimu žaidimų kambariu vaikams.

Mes tikimės, kad sekantis Madison lietuvių susibūrimas bus dar gausingesnis.

(tp)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

OPPORTUNITY FOR MACHINE OPERATORS

to set up & work blue prints & close tolerances. to work & live in a congenial community. 1 st & 2 nd SHIFT. New American-Japanese joint venture fastener company located in rural N.E. Indiana, is looking for experienced set up/operator for national bolt maker, header, and/or cold nut former. Send resume and salary history to:

Key Fasteners Corp.,
525 Key Way, Berne, IN 46711.
(9-12)

CUSTOMIZING ALL MUSIC AND PERFORMANCES

To your explicit tastes and desires is our business. Finest world class pianists vocalist, or musicians of your choice will perform at your affair and make it a smashing success. All Styles of music from Popcocktail sets to full classical concerts

215-572-5620

THINKING OF LEARNING THE PIANO? We offer a complete music instruction program. More than just piano, you or your child will receive complete musical training by instructors who are themselves professional musicians. 215-572-5620 for a confidential interview
CLASSIC MUSIC CENTER
ANOTHER MEMBER OF R.P.C. HOLDING COMPANY.
(9-10)

ATTENTION-GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide.

1-602-838-8885 EXT. A 1753.
(9-11)

OPPORTUNITY FOR DIRECTOR PHYSICAL THERAPIST

Wiregrass Hospital is an 83-bed acute care hospital with an attached 86-bed ICF/SNF nursing home. We are located in South Alabama, 60 miles from the Gulf Coast, immediately north of Panama City, Destin and Fort Walton. Excellent benefits, health insurance and competitive salary. Licensed physical therapist interested or seeking additional information, should contact Randy Smith, Administrator. Wiregrass Hospital and Nursing Home, 1200 West Maple Ave., Geneva, AL. 36340; (205) 684-3655.
(9-13)

TRUCK DRIVERS, tractor trailer drivers needed to pedal LTL perishable freight in the N.E. incl. the New England states. Will be home wkends. Must have clear MVR. must be able to pass physical incl. drug test 7 have knowledge of LTL perishable freight. Paid by mileage & weight pay while pedalling & by the Hour when working local. **Alterman Transport Lines**, Windle Lee or Frank Van Horn, 609-386-8222
(9-10)

NURSE

ANESTHETIST CRNA

Full-time position available in 7 M.D., 9 CRNA group supplying anesthesia services at Underwood Memorial Hospital, Woodbury, NJ. Anesthesia services include all services except open heart surgery. Competitive salary. Fringe benefits include pension, health care, life insurance, & disability insurance. Persons interested in this position please send C.V. to:
ARG Anesthesia Assoc. P.A.
P.O. Box 745, Woodbury NJ 08096
or call Anthony R. Giorgio, M.D.
1-609-845-0100 ext 2357

DETROIT

ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Švyturio jūrų šaulių kuopos metinis susirinkimas, įvykęs vasario 4 d. šv. Antano parapijos patalpose, buvo gausus ir darbingas.

Susirinkimą atidarė kuopos pirm. Bronius Valiukėnas ir pristatė apsilankiusius svečius. Pagerbus mirusius narius ir išklausius invokaciją, pirmininkas padarė pranešimą apie kuopos atliktus darbus, padėkodamas visiems talkininkams.

Kuopos išde, pagal išd. A. Grigaičio pranešimą, šiuo metu yra 12,075.35 dol. Nutarta atsikurusiai Lietuvoje Šaulių Sąjungai, paskirti 1000 dol.

Susirinkime dalyvavęs LŠST pirm. Mykolas Abarius, pasakęs, kad jis važiuojąs į Lietuvą dalyvauti atsikurusios šaulių sąjungos iškilmėse ir vežąs dovanų video kamerą, bei finansinę paramą gautą iš šaulių rinktinės Kanadoje 4000 dol., St. Butkaus šaulių kuopos 1000 dol. ir Švyturio šaulių kuopos 1000 dol.

Po susirinkimo vyko vaišės, paruoštos O. Selenienės ir jos talkininkių.

(ag)

DIRVOS FAX (216) 431-1614

• DIRVAI adresuojant laiškus į pašto dėžutę, prašom pridėti skaičių 6. Pagal pašto nurodymus, dabartinis adresas yra:

DIRVA,
P.O. Box 603206,
Cleveland, OH 44103

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details.
(1)602-838-8885 Ext. W-1753
(9-11)

ATTENTION - GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 1-602-838-8885 Ext. Gh 1753
(9-11)

Dalis svečių Vasario 16 minėjime Clevelande. Priekyje Clevelando miesto savivaldybės atstovai A. Pust, adv. W.J. Hough III, M. Lenkauskienė ir P. Pečiulaitis.

V. Bacevičiaus nuotr.

Journeyman MOLD MAKERS
Top wages - 5 yrs. min. experience plastic injection mold. Clean, well equipped A/C shop 10 minutes from Springfield, MO & 30 minutes from Lake Table Rock. Paid insurance, vacation, & O.T. Call 8AM-5PM 417-725-2608, or 417-725-2798, evenings & weekends. Apply or write to TRINITY MOLD MFG CO. P.O. Box 577 Nixa Mo. 65714
(9-10)

Experienced Combination Mold maker Die cast-Die Maker. Due to retirement we are in need of a journeyman with a minimum 5 yrs., exp. Wages and benefits are competitive. We have interesting and challenging work in plastics and die cast. Our facilities are modern, clean and air conditioned. If interested, apply or call, **Fremar Industries**, 9880 York Theta Dr., N. Royalton, Ohio 44133.
216-582-1404.
(9-11)

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais-ketvirtadieniais nuo 9:00-4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00-6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00-12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS

— Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS

— teisinis patarėjas

KONGRESO ATSTOVĖS PADĖKA

Kongreso atstovė Mary Rose Oakar savo laiške dėkoja Dirvai už kooperavimą jos iniciatyva įvykusio "Congressional Hearing and Briefing" pravedimui vasario 14-15 d.d. Clevelande. Tai buvo istorinis atvejis, nes pirmą kartą čia visas laikas buvo skirtas specifiniam Centrinės ir Rytų Europos reikalams.

Dviejų dienų renginys buvo gausiai lankomas ir praėjo labai sėkmingai. Lietuvos reikalus efektingai pristatė ir reprezentavo jau čia subrendę profesionalai, buvę mūsų jaunosios kartos atstovai – Paulius Alšėnas, Rimantas Aukštuolis ir Algis Rukšėnas.

• **STEFA GEDGAUDIE NĖ**, LSS Vyriausia Skautininkė, praėjusį savaitgalį susitikusi su Washingtono Skautų vadovais, dalyvavo Vasario 16 priėmimo Lietuvos Pasiuntinybėje ir taip pat aplankė sergantį Tėv. dr. Tomą Žiūraitį, O.P., Skaučių Sėsrijos Dvasios Vadovą.

* **SES. NIJOLĖ SADŪNAITĖ** kovo 6 d. atvyksta iš Detroito ir pirmas jos susitikimas su Clevelando lietuviais įvyks 7 v.v. Dievo Motinos parapijoje.

Kovo 7 d. 2 v.p.p. Sadūnaitė dalyvauja susitikime su lietuvių pensininkų klubo nariais Lietuvių Namuose.

Kovo 10 d. 7 v.v. susitikimas su Clevelando lietuviais Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Pasakys kalbą ir atsakinės į klausimus.

Visi kviečiami dalyvauti.

Šimtmetis pensininkas

Š. m. vasario 7 d. Clevelando lietuviai pensininkai paminėjo ir kartu atšventė savo nario Jono Aleksos 100 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininką sveikino JAV prezidentas George Bush su žmona Barbara Bush, Kongreso vardu sveikino atstovė Ohio valstijai Mary Rose Oakar ir Ohio gubernatorius Richard Celeste. Visų pensininkų vardu pasveikino Pensininkų Klubo pirmininkas Jurgis Malskis ir visi dalyviai, kurių buvo virš šimto, sugiedojo "Ilgiausių metų".

Sukaktuvininkas Jonas Aleksa gimė 1890 m. vasario 6 d., Griškabudžio kaime, Šakių apskr., pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Jis buvo vyriausias iš vaikų, trys seserys mirė vaikystės amžiuje, siaučiant epideminei šiltinei. Jonas, būdamas 13 metų neteko motinos. Baigęs pradžios mokyklą ūkininkavo tėvų ūkyje. 1924 m. vedė apylinkės ūkininkaitę Antaniną Bacevičiūtę su kuria laimingai išgyveno 60 metų. Antrojo pasaulinio karo metu abu su žmona pasitraukė į Vokietiją iš kur vėliau emigravo į JAV. Pastoriai apsigyveno, Clevelande ir dirbo fabrike. Išėjęs į pensiją drauge su žmona kepė ragūlius, kurie turėjo nemažą pasisekimą.

1984 m. birželio 25 d., po sunkios ligos, likimas išplėšė jo mylimą žmoną. Likęs vienas, be šeimos ir artimų gimiinių jis persikėlė gyventi į lietuvių rajoną.

Jonas Aleksa ramaus ir taikaus būdo, šviesaus proto, kuklus, mandagus, pamaldus,

Vasario 16-sios minėjime Clevelande himnus gieda Čiurlionio ansamblis vadovaujamas muz. G. Purlio.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS

Clevelando lietuviai, gilaus susikaupimo ženklu bei vieningoje dvasioje, iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 72-ų metų sukaktį.

Minėjimo išvakarėse, šeštadienį, vyko tradicinė parapijos rengiama Lietuvos laisvės vigilija Dievo Motinos bažnyčioje, kuri sutraukė nemažai dalyvių.

Minėjimo rytas, vasario 18 d., buvo pradėtas su šventei pritaikyta Tėvynės Garsų radijo programa ir vėliavų pakėlimu prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę, Dievo Motinos bažnyčios šventoriuje. Toliau vyko iškilmingos Šv. Mišios Dievo Motinos ir Šv. Jurgio lietuvių parapijų bažnyčiose, kurių metu klebonai Gediminas Kijauskas ir Juozas Bacevičius pasakė turinigus pamokslus, giedojo parapijų chorai ir organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Bažnyčiose vėliavas tvarkė Ramovės ir šaulių veikėjai Steponas Butrimas ir Jonas Velykis.

4 val. p.p. netoli 600 clevelandiečių užpildė Dievo Motinos parapijos auditoriją, kur vyko iškilmingas Vasario 16-osios minėjimas – akademija. Po organizacijų vėliavų įnešimo, atidaromąjį žodį tarė Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus pirmininkas Algimantas Pautienis. Tolimesnę programą pravedti buvo pakviesti Dalia ir Henrikas Bankaičiai.

Jungtinių Valstybių ir Lietuvos himnus ir maldą už žuvusius už Lietuvos laisvę sugiedojo Čiurlionio Ansamblis. Kun. kleb. Gediminui Kijauskui, S.J. sukalbėjus invokaciją, Viktorija Lenkauskaitė per-

skaitė Vasario 16-osios Akta ir po to buvo sustatytos vėliavos, tuo baigiant iškilmingą dalį.

Buvo perskaitytos Ohio gubernatoriaus ir Euclid miesto proklamacijos. Cuyahoga Apskritis vardu sveikino ir rezoliuciją įteikė komisierių pirmininkas Timothy Hagan. Clevelando burmistro Michael White proklamaciją ir sveikinimą pristatė jo direktorius tautybių reikalams, August Pust. Clevelando Miesto Tarybos rezoliuciją pristatė Michael Polensek. Toliau sekė ilgamečio Lietuvos partizano Povilo Pečiulaičio kalba, kurioje jis pateikė antros bolševikų okupacijos apžvalgą.

Atsistojimu buvo pagerbti Lietuvos kariuomenės savanoriai – kūrėjai Jonas Barniškis ir Aleksandras Johansonas ir jiems buvo prisegta po gėlę. Gera paruoštą ir labai turiningą kalbą pasakė jaunas advokatas William J.H. Hough III, autorius plataus veikalo apie Pabaltijo Valstybių užgrobito neteisėtumą. Jis apžvelgė Lietuvos padėtį tarptautinės teisės rėmuose ir pateikė eilę siūlymų tolimesnei veiklai. Jo kalba buvo pertraukta plojimais ir jam buvo įteikta rengėjų simbolinė dovana, knyga apie mūsų žymų menininką M.K. Čiurlionį.

Minėjime buvo priimta rezoliucija, kuri pasiūsta JAV Prezidentui, kitiems Vyriausybės nariams bei eilei JAV Kongreso atstovų. Rezoliucija ragina JAV Vyriausybę pradėti vykdyti Pabaltijo Valstybių okupacijos nepripažinimo politiką.

Po trumpos pertraukos sekė koncertinė dalis, kurią gražiai atliko muz. prof. Gedimino Purlio vadov. Čiurlionio Ansamblio mišrus choras su soliste Irena Grigaliūnaite ir akompaniatore Danute Liaubiene. Buvo patiekta J. Gudavičiaus – "Kur giria žaliuoja", W. Vydūno – "Lietuvių giesmė", G. Savinos – "Lietuva", V. Paltanavičiaus – "Gimtųjų

toliai", liaudies daina – "Augo bernelis" ir A. Raudonikio – "Jūra". Publikai entuziastiškai prašant dar buvo pridėta "Pasveikinimas" ir S. Sodeikos – "Šiaurės Pašvaistė". Čiurlionio Ansamblis atliko labai gražų koncertą. Minėjimą uždarė Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės vicepirm. Algirdas Miškinis, rengėjų vardu padėkodamas prelegentams, menininkams ir visiems atsilankiusiems.

Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta netoli \$ 7,500.00. Rinkliava tęsiama toliau ir visi, kurie dar neužkojo, prašomi prisijusti auką rengėjų išdininkui M. Aukštuoliui, 25230 Chardon Rd., Richmond Hts., OH 44143. Šis Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Bendruomenės Clevelando padalinių rengtas Vasario 16-osios minėjimas praėjo sklandžiai ir buvo teigiamai aprašytas Clevelando dienraštyje, The Plain Dealer.

A. Pautienis.

CLEVELANDO PARENGIMAI

- KOVO 4, "Taupos" kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas
- KOVO 18, Kaziuko Mugė
- BALANDŽIO 21 D. Grandinės rengimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.
- BALANDŽIO 22, 12 val. Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalas. Visi kviečiami.
- GEGUŽĖS 5-6. LTM Čiurlionio ansamblio 50 metų veiklos sukakties minėjimas
- BIRŽELIO 10, Birželio minėjimas. Ruošia Pabaltiečių komitetas.
- LIEPOS 15, Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero, 17815 Canterbury Rd.
- LIEPOS 29, LKVS Ramovės gegužinė prie ežero, 17815 Canterbury Rd.
- RUGPĖČIO 26, LŠST Kar. A. Juozapavičiaus Kuopos gegužinė.
- RUGSĖJO 29, Pabaltiečių vakaras. Ruošia Pabaltiečių komitetas.
- SPALIO 6-7, Dirvos 75 metų sukakties minėjimas.
- LAPKRIČIO 11, 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos salėje tradicinis Šv. Jurgio parapijos Mini-festivalis.
- GRUODŽIO 24, 9:30 val. ben dros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Vasario 16 minėjime Clevelande pagerbiami savanoriai – kūrėjai A. Johansonas ir J. Barniškis. V. Bacevičiaus nuotr.

mėgstąs tvarką ir švarą, Dievo apdovanotas sveikata, pėsčias ateina į bažnyčią ir artimesnes krautuves. Linkėtina Zanavykų krašto sūnui ir toliau džiaugtis laimingu gyvenimu.

(jb)

DIRVA

GERBIAMAS TAUTIETI IR KOLEGA,

Lietuvos žurnalistų sąjungos sekretoriatas patvirtino Pasaulio lietuvių žurnalistų forumo Vilniuje organizacinį komitetą: pirmininkas V. Ka valiauskas, sekretorius J. Bulota, jr. ir nariai: E. Butkus, A. Jeskelevičius, V. Katilius, V. Kazakevičius, Č. Kudaba, A. Kusta, R. Ozolas, R. Papreckas, B. Raguotis, D. Šniukas ir R. Valatka.

Orgkomiteto adresas: 232600 Vilnius, Vilniaus 35, Lietuvos žurnalistų sąjunga. Telex - 261185 LŽS, fax - (0122) - 221571, telefonas (0122) 611790.

Forumas devizu "Laisvas žodis - laisva Lietuva" įvyks š.m. birželio 29-30 die nomis. Siūloma tokia pagrindinė pranešimų tematika:

1. Lietuvos spaudos, radijo ir televizijos istorija (Tėvy nėje ir svetur).
2. Kūrybinės ir profesinės Lietuvos ir lietuvių žurnalistų organizacijos,
3. Spaudos laisvės problemos,
4. Spauda ir Lietuvos atgimimas,
5. Spauda ir lietuviybė emigracijoje.

Galimos ir kitos temos. Rekomenduotume apsiriboti Lietuvos Respublikos ir pokario metais. Pranešimams siūloms skirti iki 15 minučių, pasisakymams - iki 7.

Pranešėjai tematinės paraiškas ar pranešimų tezes prašomi pateikti iki š.m. gegužės 15 dienos. Pranešimus Forumui gali atsiųsti ir tie, kas negalės dalyvauti. Visi

Lituanistinės mokyklos mokiniai, pasipuošę trispalvėmis, taip pat paminėjo Vasario 16-ją.
V. Bacevičiaus nuotr.

• IRENA KRIAUCELIŪNIENĖ, Dirvos deimanti niam jubiliejui rengti vyr. komiteto pirmininkė, kovo 11 d. lankysis Omaha, NE lietuvių kolonijoje, kur padarys pranešimą Dirvos 75-čio paminėjimo bei vajeaus reikalais ir pasitars su vietos komitetu, vadovaujamu Jadvygos Povilaitienės.

• JURGIUI JANUŠAIČIUI, daugelio laikraščių bendradarbiui, balsų dauguma paskirta ŽURNALISTO PREMIJA.

Premijai skirti komisija, LŽS valdybos pakviesti, sudarė: Bronys Raila, Algirdas Titus Antanaitis, Vytautas Kasniūnas, Juozas Šlajus ir Paulius Jurkus.

• TĖV. DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P., Dirvos bičiulis, kurį laiką sunegalavęs, grįžęs iš ligoninės į vienuolyną, sveiksta namų aplinkoje ir iš Lietuvos atvykusios savo sesutės rūpestingoje globoje. Linkime greitai atgauti jėgas!

pranešimai bus atspausdinti specialiaame leidiny.

Forumo metu bus priimta Pasaulio lietuvių žurnalistų deklaracija.

Lietuvos žurnalistų sąjunga apmokės Forumo dalyviams viešbutį ir maitinimą 14 dienų, o taip pat bendro pobūdžio ekskursijas. Kas pageidaus, galės gyventi žurnalistų šeimose arba pas gimines. Viešesią ilgiau negu dvi savaites pragyvenimą užsimokės patys.

Jei kam šie variantai nepatinka - siūlome susiburti į turistinę grupę ir užsisakyti aptarnavimą per "Inturistą" ar pan.

I Vilnių siūlome atvykti birželio 26 d. Atvykstančius anksčiau ar vėliau taipogi paglobosime.

Prašome iki balandžio 15 d. pranešti apie savo atvykimą, nurodant vardą, pavardę, gimimo metus ir vietą, adresą ar pilietybę. Šie duomenys reikalingi oficialiam iškvietimui.

Forumo dalyviams bus pasiūlyta 3-4 dienų ekskursija po Lietuvą maršrutu: Vilnius - Kaunas - Jurbarkas - Šilutė - (galimas variantas Nemunu) - Klaipėda - Neringa - Šiauliai - Panevėžys - Vilnius.

Pranešame, kad birželio liepos sandūroj bus renkama gražiausia pasaulio lietuvių, o liepos 5-8 dienomis įvyks Lietuvos dainų ir šokių šventė. Bilietus į ją parūpinsime.

Numatoma surengti išėjimo spaudos, fotografijos, spaudos grafikos ir karikatūros parodą. Prašome dalyvauti joje leidiniais ir kūriniais.

Akreditacijai atsivežkite po porą nuotraukų 4 x 5 cm. formato.

FLORIDOJE PERKANT AR PARDUODANT

namus Fort Lauderdale ir Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ ČEPĄ. Dienos metu ar vakarais - skambinkite

(305) 943 - 0946

Century 21, Choice Realty

BUS PRISIMINTAS ANTANAS VANAGAITIS

Šiais metais sukanka 100 metų nuo Antano Vanagaičio gimimo. Vanagaitis - kompozitorius, dirigentas, aktorius, žurnalistas ir visuomenės darbuotojas gimė 1890 m. gegužės 19 d. Valių kaime, Bublelių valsčiuje, Šakių apskrityje. Mirė 1949 m. kovo 10 d. Gulfport, Mississippi.

Šio iškilaus ir plačiai pasi-

apie tolimesnį pasiruošimą Forumui Jus nuolat informuosime, tame tarpe ir per Vilniaus radiją.

Prašome lietuvių laikraščius atspausdinti šį pranešimą, papasakoti apie jį kolegoms žurnalistams.

Lauksime Jūsų pasiūlymų ir pageidavimų.

D. Šniukas

LŽ Sąjungos pirmininkas

V. Kavaliauskas

Forumo organizacinio komiteto pirmininkas

Vilnius, 1990 m. vasario 25 d.

reikšusio asmens gimimo sukakties minėjimo pirmoji dalis rengiama kovo 11 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre, Chicagoje. Apie Antaną Vanagaitį kalbės advokatas Antanas Lapinskas ir žurnalistas Vytautas Kasniūnas. Antano Vanagaičio sukurtas dainas atliks sol. Jina Varytė. Pabaigoje - pietūs. Margutis, minėjimo rengėjas, maloniai kviečia dalyvauti. Vietos rezervuojamos Margučio raštinėje, 2622 W Marquette Rd. Telef. (312) 476-2242.

Antrąją minėjimo dalį, Antano Vanagaičio kūrinų koncertą, numatoma surengti š.m. spalio 20 d.

MACHINE OPERATOR PRODUCTION SUPERVISOR ASST. SUPERVISOR

Opening on all shifts. Plan to go to 4 shift 31/2 day week. Minimum of 2 yrs. experience in production supervision. Extrusion experience required. Good starting salary. Competitive benefits. Apply North American Film, 2nd & Depot St., Bridgeport, PA 19405. (9-11)

VILNIUS - MIESTO PLANAS

Naujai išleistas, spalvotas Vilniaus žemėlapis. Pritaikytas turistams, su pilnu gatvių indeksu. Clevelande gaunama Dievo Motinos parapijos knygyne. Galima užsisakyti per leidyklą.

Sulankstytas \$10.00 su persiuntimu.

Plakato forma (24"x32") \$12.00 su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

SAKALAS

P.O. Box 29223

Chicago, IL. 60629

A. A.

ADAI ŠVELNIENEI

mirus, dukrą JŪRĄ KUČINGIENĘ, sūnų VYTAUTĄ su šeima, seserį EMILIJĄ VILUTIENĘ ir gimines Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame ir Kartu liūdime.

Kazimieras Šimulis.

Bronė ir Bronius Ontūnai.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)
Gegužės 19 (Lufthansa)
Gegužės 30 (Air France)
Birželio 17 (Finnair)
Liepos 1 (Finnair)
Liepos 2 (Air France)
Liepos 3 (Lufthansa)

Liepos 4 (Air France)
Rugpjūčio 5 (Finnair)
Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Rugsėjo 7 (Air France)
Spalio 2 (Lufthansa)
Gruodžio 21 (Finnair)

Grįžimo datos - įvairios.

Kelionių trukmė grupėms - 10, 15, 20 ir 25 dienos.

Kelionės vykstantiems privačiai - pagal pageidavimą (norintiems užsakome viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00 grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradedame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066